

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
"УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ"**

ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

ПЕРІОДИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ №4 2023

КОНТАКТНІ ДАНІ:

03150, м. Київ, вул. Антоновича, 180

тел.: (044) 521-00-26, e-mail: uinter@uinter.kiev.ua

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНІ ЗАХОДИ	4
НОВИЙ ЗЕЛЕНИЙ АЛЬЯНС ЄС-НОРВЕГІЯ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ В ГАЛУЗІ КЛІМАТУ, НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЧИСТОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	4
"FIT FOR 55": РАДА УХВАЛЮЄ КЛЮЧОВІ ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ КЛІМАТИЧНИХ ЦІЛЕЙ ДО 2030 РОКУ	5
КОМІСІЯ МАЄ НАМІР ГАРМОНІЗУВАТИ ПАТЕНТНІ ПРАВИЛА ЄС.....	7
G7 ЗАМІСТИТЬ РОСІЙСЬКЕ ЯДЕРНЕ ПАЛИВО ВЛАСНИМ ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЮ ЕНЕРГІЄЮ.....	8
ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	9
КОДЕКС СТАНДАРТИЗАЦІЇ ДЛЯ ДОСЛІДНИКІВ	9
РЕФОРМА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС.....	10
РОЗШИРЕНА СТРАТЕГІЯ МОРСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ЄС.....	12
УХВАЛЕНО РОБОЧУ ПРОГРАМУ 2023 ДЛЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ У РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОБОРОННОГО ФОНДУ	15
ЗМІНИ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ HORIZON EUROPE	15
АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ	16
РЕКОМЕНДАЦІЇ ESIR ЩОДО ПОЛІТИКИ R&I НА ПЕРЕХРЕСТІ СУСПІЛЬНИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ	16
ЗВІТ "SCIENCE EUROPE" ЩОДО ЗАХОДІВ ДЛЯ РОЗРОБЛЕННЯ НАУКОВО ОБҐРУНТОВАНОЇ ПОЛІТИКИ.....	17
АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА "ТРАНСЛЯЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ В ІННОВАЦІЇ"	18
ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ	19
ГЛОБАЛЬНИЙ ІНДЕКС ЕКОСИСТЕМИ СТАРТАПІВ 2022.....	20
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ	22
УКРАЇНА ТА ДАНІЯ ДОМОВИЛИСЯ ПРО РОЗШИРЕННЯ ПАРТНЕРСТВА У ВІТРОВІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ.....	22
У ФРАНЦІЇ ОБГОВОРILI МОЖЛИВІ МОДЕЛІ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА КРАЇН ЄДП ІЗ КРАЇНАМИ ІНШИХ КОНТИНЕНТІВ	23
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ	24
УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ПРЕДСТАВИЛА НА МІЖНАРОДНОМУ САМІТІ "INTERNATIONAL SUMMIT ON THE TEACHING PROFESSION" ДОСВІД ОСВІТЯН ПІД ЧАС ВІЙНИ	24
РІШЕННЯ УРЯДУ: ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ НАУКОВИХ УСТАНОВ ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЩОДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БУДЕ ЗДІЙСНЮВАТИСЯ У ВСТАНОВЛЕНОМУ ПОРЯДКУ.....	25
МІНАГРОПОЛІТИКИ: ВСТУПАЄ В ДІЮ ЗАКОН ПРО "РИБНУ РЕФОРМУ"	26

В УКРАЇНІ ЗАПУСТИЛИ DEFENSE TECH CLUSTER BRAVE1, ЯКИЙ СТИМУЛЮВАТИМЕ РОЗВИТОК ВІЙСЬКОВИХ ІННОВАЦІЙ ТА ОБОРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ	27
У МІНДОВКІЛЛЯ ОБГОВОРILI АСПЕКТИ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЕКСПОРТУ/ІМПОРТУ ФТОРОВАНИХ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ	28
НА ШЛЯХУ ДО УГОДИ АСАА: УРЯД ПРИВІВ ЩЕ ОДИН ТЕХРЕГЛАМЕНТ У ВІДПОВІДНІСТЬ ДО НОРМ ЄС	29
У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ ОБГОВОРILI ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ КЛАСТЕРІВ	29
УРЯД ЗАТВЕРДИВ ЗМІНИ ДО СКЛАДУ НАУКОВОЇ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ	31
НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ	31
МІСЯ ЄС З АДАПТАЦІЇ ДО КЛІМАТУ ЗАПУСКАЄ СВІЙ ПОРТАЛ.....	31
ВЧЕНІ УСПІШНО ПРОТЕСТУВАЛИ НОВИЙ ПРЕПАРАТ ПРОТИ ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА.....	33
ВЧЕНІ ПРИДУМАЛИ, ЯК СКОРОТИТИ ВИКИДИ МЕТАЛУРГІЙНИХ ЗАВОДІВ НА 90%	34
ВЧЕНІ ДІЗНАЛИСЯ, ЯК ШВИДКО ПЛАСТИК МОЖЕ ПОТРАПИТИ В МОЗОК	35
НАУКОВЦІ РОЗРОБИЛИ НОВИЙ СПОСІБ ВИРОБНИЦТВА НАДЧИСТОГО "ЗЕЛЕНОГО" ВОДНЮ	36
ВЧЕНІ З'ЯСУВАЛИ, ЯК БАКТЕРІЇ ДІЛЯТЬСЯ ГЕНАМИ В УМОВАХ ЕКСТРИМУ	37
ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ.....	38
РОЗРОБКА ЄДИНОЇ ТОЧКИ ДОСТУПУ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НА РИНОК ВИКОРИСТАННЯ ГЕОТЕРМАЛЬНОЇ ЕНЕРГІЇ В БАГАТОВАЛЕНТНИХ МЕРЕЖАХ ОПАЛЕННЯ ТА ОХОЛОДЖЕННЯ ПО ВСІЙ ЄВРОПІ	38
ЗАВЕРШЕНІ ПРОЄКТИ	39
МОНІТОРИНГ ЗАГОЄННЯ КІСТКИ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ УСПІХУ ІМПЛАНТАЦІЇ.....	39
НОВИЙ СТАНДАРТ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ДОСТУПУ МІГРАНТІВ ДО ПОСЛУГ	40
ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ	42
КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАПРОШУЄ ДОЛУЧИТИСЯ ДО ЧЕТВЕРТОЇ ІНКУБАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ "BOOSTER ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ 2023"	42
У МЕЖАХ ПРОГРАМИ "ГОРИЗОНТ ЄВРОПА" ТРИВАЄ ФОРМУВАННЯ КОНСОРЦІУМІВ І ПОДАННЯ ЗАЯВОК НА УЧАСТЬ У КОНКУРСІ ЗА НАПРЯМОМ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ	43
ВІДКРИТО КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ СТИПЕНДІЇ ІМЕНІ ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА КУРСАНТІВ.....	43
ПРОГРАМА ЄС LIFE 2023: ЗАПРОШУЄМО УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДО УЧАСТІ	44
REPOWEREU - ФІНАНСОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ.....	45
«ШЛЯХИ ДО ПАРИЖА» - КОНФЕРЕНЦІЯ ЄБРР.....	45
WORLD CIRCULAR ECONOMY FORUM 2023.....	45

ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ

НОВИЙ ЗЕЛЕНИЙ АЛЬЯНС ЄС-НОРВЕГІЯ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ В ГАЛУЗІ КЛІМАТУ, НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЧИСТОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Наприкінці квітня ЄС і Норвегія заснували Зелений Альянс для зміцнення спільних дій щодо зміни клімату, захисту навколишнього середовища та співпраці у сфері чистої енергії та промислового переходу. Угоду підписали в Брюсселі президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн і прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стьоре.

Президент фон дер Ляєн сказала: "Норвегія є давнім і надійним партнером ЄС, і ми поділяємо спільне бачення побудови кліматично нейтрального континенту. Ми хочемо, щоб наші суспільства та економіки разом процвітали, скорочуючи викиди, захищаючи природу, декарбонізуючи наші енергетичні системи та озеленюючи промисловість. Цей Зелений Альянс робить наш зв'язок ще міцнішим і дозволяє нам разом проєктувати краще майбутнє".

Обидві сторони підтверджують свою відданість відповідним цілям до 2030 р. щодо скорочення викидів парникових газів щонайменше на 55% порівняно з 1990 роком і досягнення кліматичної нейтральності щонайпізніше до 2050 р. Вони прагнуть утримати зростання глобальної температури в межах 1,5⁰С відповідно до Паризької угоди. при забезпеченні енергетичної безпеки, захисту навколишнього середовища та прав людини. ЄС і Норвегія тісно співпрацюватимуть, щоб забезпечити успішне виконання Паризької угоди та історичної угоди щодо біорізноманіття, досягнутої на конференції ООН з біорізноманіття COP15.

Зелений альянс ЄС-Норвегія, який є найповнішою формою двосторонньої взаємодії в рамках *Європейської зеленої угоди*, був підготовлений і обговорений під егідою виконавчого віце-президента Європейської зеленої угоди Франса Тіммерманса, зосередиться на таких пріоритетних сферах:

посилення зусиль у боротьбі зі зміною клімату, включаючи співпрацю з адаптації до клімату, ціноутворення на вуглець, видалення вуглецю, а також уловлювання, транспортування, використання та зберігання вуглецю;

посилення співпраці в екологічних питаннях із зосередженням на зупинці та скасуванні втрати біорізноманіття, деградації лісів і вирубці лісів, сприянні циркулярній економіці та розгляді повного життєвого циклу пластику, розробці глобальних стандартів управління хімічними речовинами та відходами і сталого управління океаном;

підтримка переходу до зеленої промисловості та подальше посилення політичної та промислової співпраці через стратегічні партнерства, такі як майбутнє стратегічне партнерство щодо ланцюжків створення вартості стійкої сировини та батарей;

прискорення переходу на чисту енергію з акцентом на водні та морських відновлюваних джерелах енергії.

декарбонізація транспортного сектору для всіх видів транспорту, з особливою увагою до нульових викидів парникових газів і нульового забруднення судноплавства;

розирення регуляторної та ділової співпраці для встановлення глобальних стандартів для інноваційних екологічних рішень, необхідних для прискорення переходу до циклічної економіки та економіки з нульовим прибутком;

консолідація існуючої співпраці в галузі досліджень, освіти та інновацій у сферах декарбонізації, відновлюваних джерел енергії та біоекономіки;

співпраця над просуванням сталого фінансування та інвестицій, щоб вивести Європу на шлях до екологічно стійкої, кліматично нейтральної та кліматично стійкої економіки.

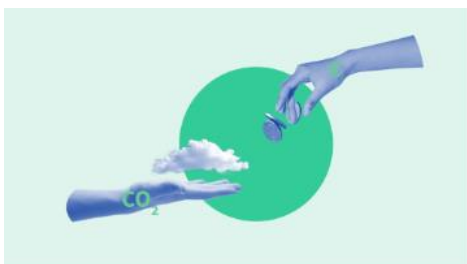
Зелений альянс є найповнішою формою двосторонньої взаємодії, створеною в рамках Європейської зеленої угоди, коли обидві сторони зобов'язуються дотримуватися кліматичної нейтральності та узгодити свою внутрішню та міжнародну кліматичну політику для досягнення цієї мети. Це лише друга угода такого роду після Зеленого альянсу ЄС і Японії, підписаного в 2021 році.

ЄС і Норвегія також погоджуються спільно просувати амбітні кліматичні дії на глобальній арені. З цією метою обидві сторони як провідні донори кліматичного фінансування співпрацюватимуть, щоб підтримувати країни, що розвиваються, і країни з економікою, що розвивається, у процесі впровадження їхньої кліматичної та екологічної політики.

Для отримання додаткової інформації - Заява Президента фон дер Ляєн на спільному прес-центрі Зеленого Альянсу з Прем'єр-міністром Норвегії Стьоре

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_23_2421

"FIT FOR 55": РАДА УХВАЛЮЄ КЛЮЧОВІ ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ КЛІМАТИЧНИХ ЦІЛЕЙ ДО 2030 РОКУ

25 квітня Рада прийняла п'ять законів, які дозволять ЄС скоротити викиди парникових газів у основних секторах економіки, забезпечуючи при цьому ефективну підтримку найбільш уразливих громадян і малих підприємств, а також секторів, які зазнають витоку вуглецю у кліматичний перехід.

Закони є частиною пакету "Fit for 55", який встановлює політику ЄС відповідно до його зобов'язань скоротити чисті викиди парникових газів щонайменше на 55% до 2030 р. порівняно з рівнями 1990 р. та досягти кліматичної нейтральності у 2050 р.

Система торгівлі викидами ЄС. Система торгівлі викидами ЄС (EU ETS) – це вуглецевий ринок, заснований на системі обмеження та торгівлі квотами на викиди для енергоємних галузей промисловості, сектору виробництва електроенергії та авіаційного сектору. Нові правила збільшують загальні амбіції щодо скорочення викидів до 2030 р. в секторах, охоплених EU ETS, до 62% порівняно з рівнями 2005 р.

Викиди від морського транспорту. Викиди від судноплавства вперше будуть включені до сфери дії EU ETS. Квоти для судноплавних компаній будуть вводитися поступово: 40% для верифікованих викидів з 2024 р., 70% з 2025 р. і 100% з 2026 р.

Більшість великих суден буде включено у сферу дії EU ETS із самого початку, тоді як інші великі судна, а саме офшорні судна, будуть включені в положення "MRV" про моніторинг, звітність і перевірку викидів CO₂ від морського транспорту в першу чергу, і лише згодом включено до СТВ ЄС. Викиди метану і N₂O будуть включені в регламент "MRV" з 2024 р. та в ЄС ETS з 2026 р.

Будівлі, автомобільний транспорт і додаткові сектори. Було створено нову, окрему систему торгівлі викидами для будівель, автомобільного транспорту та додаткових секторів (головним чином малої промисловості), щоб забезпечити економічно ефективне скорочення викидів у цих секторах, які досі виявилися складними для декарбонізації. Нова система буде застосовуватися до дистриб'юторів, які постачають паливо для будівель, автомобільного транспорту та інших секторів з 2027 р. Було введено запобіжний захід, згідно з яким, якщо ціни на нафту та газ будуть надзвичайно високими напередодні початку нового року, це буде відкладено до 2028 р.

Викиди від авіації. Безкоштовні дозволи на викиди для авіаційного сектору будуть поступово скасовані, а з 2026 р. буде запроваджено повний аукціон. До 31 грудня 2030 р. буде зарезервовано 20 мільйонів квот для стимулювання переходу авіаоператорів від використання викопного палива. EU ETS застосовуватиметься до внутрішньоєвропейських рейсів (включаючи рейси з відправленням до Сполученого Королівства та Швейцарії), тоді як CORSIA застосовуватиметься до позаєвропейських рейсів до та з третіх країн, які беруть участь у CORSIA з 2022 по 2027 р. ("чистий розріз"). Також буде покращено прозорість щодо викидів та компенсації авіаційних операторів, а також створено систему моніторингу, звітності та верифікації для авіаційних впливів, не пов'язаних із CO₂. До 1 січня 2028 р. Комісія запропонує, де це доцільно, заходи пом'якшення наслідків авіації, не пов'язаних із CO₂.

Механізм регулювання межі вуглецю. Механізм регулювання кордону викидів вуглецю (СВАМ) – це механізм, який стосується імпорту продукції в галузях з інтенсивним викидом вуглецю. Мета СВАМ полягає в тому, щоб у повній відповідності до правил міжнародної торгівлі запобігти тому, щоб зусилля ЄС щодо скорочення викидів парникових газів компенсувалися збільшенням викидів за межами його кордонів через переміщення виробництва до країн, де політика боротьби зі зміною клімату є менш амбітною, ніж у ЄС, або збільшення імпорту вуглецевої продукції.

До кінця 2025 р. СВАМ застосовуватиметься лише як зобов'язання щодо звітності. СВАМ буде впроваджуватися поступово, паралельно з поступовим припиненням безкоштовних квот, щойно воно почнеться згідно з переглянutoю СТВ ЄС для відповідних секторів. Безкоштовні квоти для секторів, які охоплюються Механізмом коригування вуглецевих кордонів, – цемент, алюміній, добрива, виробництво електроенергії, водень, залізо та сталь, а також деякі прекурсори та обмежена кількість кінцевих продуктів – будуть поступово скасовані протягом дев'яти років у період між 2026 і 2034 роками.

СВАМ сприяє імпорту товарів до ЄС підприємствами, що не входять до ЄС, які відповідають високим кліматичним стандартам, що діють у 27 країнах-членах ЄС. Це забезпечить збалансоване ставлення до такого імпорту та покликане заохотити партнерів ЄС у світі приєднатися до зусиль ЄС щодо клімату.

Фонд "Соціальний клімат". Соціальний кліматичний фонд використовуватиметься державами-членами для фінансування заходів та інвестицій для підтримки вразливих домогосподарств, мікропідприємств і користувачів транспорту, а також для допомоги їм впоратися з ціновим впливом системи торгівлі викидами для будівель, автомобільного транспорту та інших секторів. Фонд фінансуватиметься в основному за рахунок доходів від нової системи торгівлі викидами до максимальної суми 65 мільярдів євро, які будуть доповнені національними внесками.

Рада проголосувала за такі закони пакету "До 55 %":

- *Перегляд Директиви ETS*
- *Поправки до регламент судноплавства MRV*
- *Перегляд авіаційної директиви ETS*
- *Положення про створення Фонду соціального клімату*
- *Постанова про встановлення механізму корегування кордону викидів вуглецю*

Тепер закони будуть підписані Радою та Європейським парламентом і опубліковані в Офіційному журналі ЄС до набуття чинності.

https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/04/25/fit-for-55-council-adopts-key-pieces-of-legislation-delivering-on-2030-climate-targets/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=%27Fit+for+55%27%3a+Council+adopts+key+pieces+of+legislation+delivering+on+2030+climate+targets

КОМІСІЯ МАЄ НАМІР ГАРМОНІЗУВАТИ ПАТЕНТНІ ПРАВИЛА ЄС

Європейська комісія запропонувала нові правила для покращення захисту інтелектуальної власності (ІВ) у Європі, що стосуються патентів, пов'язаних із галузевими стандартами, обов'язкового ліцензування патентів у кризових ситуаціях та перегляду законодавства про сертифікати додаткового захисту. Триразове оновлення має на меті згладити протиріччя в розрізних національних правилах і підтримати унітарну патентну систему, яка набуде чинності в червні.

Вони працюватимуть рука об руку з унітарною патентною системою, яку 17 країн ЄС мають *запровадити* в червні після 50 років розробки.

До цього часу патенти були "дорогою справою", – сказав Тьєррі Бретон, комісар ЄС з питань внутрішнього ринку, представляючи пропозицію. Унітарна патентна система *скоротить витрати* в середньому з 36 000 євро до 5 000 євро.

Запропоновані нові правила підуть ще далі, впорядкувавши аспекти патентного законодавства, які до цього моменту відрізнялися від країни до країни.

Інтелектуальна власність є більш важливою, ніж будь-коли, як ключовий рушій економічного зростання. За даними Комісії, промисловість з інтенсивним використанням інтелектуальної власності становить майже половину ВВП і понад 90% усього експорту ЄС.

Запропоновані нові правила тепер будуть переглянуті та змінені Європейським парламентом та державами-членами, які повинні будуть затвердити остаточну угоду, перш ніж вона набуде чинності.

Основні стандартні патенти (SEP): стосуються технологій, які мають важливе значення для забезпечення відповідності продукту стандартам. Вони включають різні технології підключення, такі як 5G, Wi-Fi, Bluetooth, а також стандарти стиснення та декомпресії аудіо/відео. Власники цих патентів фактично отримують монополію на свої технології та зобов'язані ліцензувати їх на справедливих, розумних і недискримінаційних умовах (FRAND).

Але нинішня система не дуже прозора, що спричиняє постійні тривалі суперечки та судові процеси. Комісія сподівається, що нові правила виправлять це, забезпечивши додаткову прозорість щодо портфелів SEP; агрегування роялті, коли йдеться про патенти кількох власників; і надання сторонам більш ефективних засобів для узгодження умов FRAND.

Примусове ліцензування: іноді в кризових ситуаціях уряди можуть дозволити використання запатентованого винаходу без згоди власника патенту. Наприклад, якщо є дефіцит вакцини, уряди можуть збільшити виробництво без прямого дозволу від компанії, яка володіє патентом.

Хоча багато ланцюжків створення вартості в блоці охоплюють кілька країн, кожна держава-член має свої власні правила щодо цього, що призводить до дуже неоднозначної правової бази. Комісія пропонує створити загальноєвропейський інструмент обов'язкового ліцензування.

Сертифікати додаткового захисту (SPC): ці сертифікати подовжують термін дії патенту до п'яти років, щоб заохотити інновації та зростання в певних секторах. Це особливе право, яке надається лише власникам патентів на фармацевтичні препарати для людини чи ветеринарії та засоби захисту рослин і лише на національному рівні. Знову ж таки, це фрагментарна та дорога система. Комісія хоче запровадити єдиний SPC. Заявка буде піддана єдиному розгляду, що дозволить надати єдиний SPC або національні SPC у кожній вибраній державі-члені.

<https://sciencebusiness.net/news/commission-sets-out-harmonise-eu-patent-rules>

G7 ЗАМІСТИТЬ РОСІЙСЬКЕ ЯДЕРНЕ ПАЛИВО ВЛАСНИМ ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЮ ЕНЕРГІЄЮ

П'ять країн з "Великої сімки" (G7), а саме: Велика Британія, США, Канада, Японія та Франція, оголосили про альянс, спрямований на витіснення росії з міжнародного ринку ядерної енергії. Країни будуть розвивати власні ресурси ядерної енергетики та відновлювальні потужності.

Зазначається, що угода стане основою для того, щоб повністю витіснити росію з ринку ядерного палива, і зробити це якомога швидше. Країни прагнуть забезпечити безпечне постачання уранового палива шляхом розвитку спільних ланцюжків поставок, які ізолюють рф. Окрім того, угода зміцнить сектори ядерної енергетики країн, посилить їхню співпрацю та зменшить оплату за електроенергію для британських сімей. У повідомленні підкреслили, що наразі атомна генерація виробляє близько 15% електроенергії у Великій Британії. Країна планує збільшити цей показник до 25% до 2050 р.

Міністр енергетичної безпеки Великої Британії Грант Шаппс на зустрічі міністрів енергетики G7 у Саппоро, Японія, заявив, що угода та інвестиції у відновлювані джерела енергії стануть ключовою частиною енергетичної незалежності країни. Він наголосив, що Велика Британія прагне унеможливити використання енергії як зброї. Для цього, окрім ізоляції росії, також необхідні інвестиції у чисті, дешеві та безпечні джерела енергії. На це спрямований план Powering Up Britain. Шаппс підкреслив, що Велика Британія вже є світовим лідером у сфері відновлюваних джерел енергії. Так, у 2022 р. майже 40% електроенергії країни було вироблено з альтернативних джерел. Країна готова ділитися досвідом розгортання "зеленої" генерації.

Зазначається, що учасники G7 також погодилися прискорити поступову відмову від викопного палива, зокрема вугілля. Вони погодилися працювати разом, щоб зупинити будівництво нових вугільних електростанцій.

У повідомленні пояснили, що на Велику Британію припадатиме чверть офшорної вітрової енергії. Зазначається, що країна також стала лідером серед G7 у поступовій відмові від бензинових і дизельних автомобілів. Група взяла на себе зобов'язання досягти 50% продажів автомобілів і фургонів з нульовим рівнем викидів до 2050 р. Також зазначається, що оскільки все більше країн відмовляться від викопного палива на користь відновлюваних джерел, це незворотно перекидає важливий потік доходу для росії.

<https://ecopolitic.com.ua/ua/news/g7-zamistit-rosijske-yaderne-palivo-vlasnim-ta-vidnovljuvalnoju-energiieju/>

ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

КОДЕКС СТАНДАРТИЗАЦІЇ ДЛЯ ДОСЛІДНИКІВ

Європейська комісія опублікувала новий Кодекс стандартизації для дослідників (*Code of Practice on standardization for researchers* – C/2023/1320). Кодекс містить набір рекомендацій для бенефіціарів державних науково-дослідних та інноваційних програм щодо того, як оцінити результати проекту шляхом стандартизації. Рекомендації також спрямовані на університети та громадські дослідницькі організації, політиків та організації з розробки стандартів (SDO).

Кодекс ґрунтується на результатах оглядового дослідження, яке визначило елементи належної практики для дослідників, які займаються стандартизацією, в контексті дослідницьких проєктів, що фінансувалися Horizon 2020.

Генеральний директорат Європейської комісії з досліджень найближчими тижнями розпочне комунікаційну кампанію з метою підвищення обізнаності щодо нових керівних принципів оцінки знань та просування двох нещодавно опублікованих кодексів практики (Кодекс практики управління інтелектуальними активами та Кодекс стандартизації для дослідників). Інформаційна кампанія триватиме 18 місяців починаючи з весни 2023 р.

У рамках інформаційно-просвітницької кампанії Європейська Комісія проведе в Мадриді, Іспанія, 12 травня 2023 р. інформаційний захід. Більше інформації доступно *тут*.

<https://www.cencenelec.eu/news-and-events/news/2023/brief-news/2023-03-07-code-of-practice-on-standardization-for-researchers/>

РЕФОРМА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС

26 квітня 2023 р. Комісія ухвалила пропозиції щодо нової Директиви та нового Регламенту, які переглядають та замінюють існуюче загальне фармацевтичне

законодавство (*Регламент 726/2004* та *Директива 2001/83/ЕС*) та законодавство про ліки для дітей та рідкісних захворювань (*Регламент 1901/2006* та *Регламент 141/2000/ЕС* відповідно).

Пропозиції спрямовані на досягнення таких основних цілей:

- Створити єдиний ринок ліків, що гарантує всім пацієнтам ЄС своєчасний і справедливий доступ до безпечних, ефективних і доступних ліків;
- Продовжувати пропонувати привабливу та сприятливу для інновацій структуру для досліджень, розробки та виробництва ліків у Європі;
- Значно зменшити адміністративне навантаження шляхом значного прискорення процедур, скорочення часу авторизації ліків, щоб вони швидше потрапляли до пацієнтів;
- Підвищити доступність і гарантувати, що ліки завжди можуть надаватися пацієнтам, незалежно від того, де вони проживають у ЄС;
- Вирішувати проблему резистентності до антимікробних препаратів і присутності фармацевтичних препаратів у навколишньому середовищі за допомогою підходу One Health;
- Зробити ліки більш екологічно стійкими.

Для досягнення цих цілей реформа стосується всього життєвого циклу ліків.

Ключові елементи пропозиції:

- Кращий доступ до інноваційних і доступних ліків для пацієнтів і національних систем охорони здоров'я: нові стимули заохочуватимуть компанії робити свої ліки доступними для пацієнтів у всіх країнах ЄС і розробляти продукти, які задовольняють медичні потреби. Крім того, сприятиме рання доступність генеричних та біоподібних лікарських засобів, а також спрощено процедури реєстрації на ринку. Будуть запроваджені заходи для більшої прозорості державного фінансування розробки лікарських засобів та стимулюватиметься генерація порівняльних клінічних даних.

- Сприяння інноваціям і конкурентоспроможності через ефективну та спрощену нормативно-правову базу: реформа створить сприятливе для інновацій регуляторне середовище для розробки нових ліків і перепрофілювання існуючих. Європейське *агентство з лікарських засобів* (ЕМА) забезпечить кращу регулятивну та наукову підтримку для розробників перспективних ліків, щоб полегшити швидке затвердження та допомогти МСП і некомерційним розробникам. Наукова оцінка та авторизація ліків буде прискорена (наприклад, процедури авторизації ЕМА триватимуть 180 днів, що допоможе скоротити поточний середній показник приблизно на 400 днів), а регуляторний тягар буде зменшено за допомогою спрощених процедур (наприклад, шляхом скасування у більшості випадків поновлення торгового посвідчення та запровадження спрощених процедур для генеричних лікарських засобів) та оцифрування (наприклад, електронне подання заявок та електронна інформація про продукт). Буде збережено найвищі стандарти якості, безпеки та ефективності для авторизації лікарських засобів.

- Ефективні стимули для інновацій: нормативний захист інноваційних ліків протягом максимум 12 років у поєднанні з існуючими правами інтелектуальної власності гарантує, що Європа залишається привабливим центром для інвестицій та інновацій. Щоб створити єдиний ринок ліків, реформа перемістить поточну систему від її універсального регуляторного захисту до більш ефективної системи стимулів для інновацій, яка також сприяє інтересам громадського здоров'я. Щоб досягти цього, пропонується мінімальний період нормативного захисту у 8 років. Поєднання існуючих прав інтелектуальної власності та нових нормативних періодів захисту також забезпечить конкурентну перевагу ЄС у фармацевтичній розробці, одну з найзахищеніших у світі. Реформа спонукатиме зусилля для того, щоб дослідження та розробки були зосереджені на найбільших потребах пацієнтів, а пацієнти мали більш своєчасний і справедливий доступ до ліків у всьому ЄС.

- Вирішення проблеми дефіциту ліків і забезпечення надійності постачання: реформа запроваджує нові вимоги щодо моніторингу дефіциту ліків національними органами влади та ЕМА, а також посилення координаційної ролі ЕМА. Зобов'язання компаній будуть посилені, включаючи раннє звітування про нестачу та вилучення ліків, а також розробку та підтримку планів запобігання нестачі. Буде створено загальноєвропейський перелік критично важливих лікарських засобів, а також оцінено вразливість ланцюга постачання цих ліків із конкретними рекомендаціями щодо заходів, яких мають вжити компанії та інші зацікавлені сторони ланцюга постачання. Крім того, Комісія може прийняти юридично обов'язкові заходи для посилення безпеки постачання конкретних критичних ліків.

- Сильніший захист навколишнього середовища: краще дотримання чинних екологічних вимог обмежить потенційні негативні наслідки лікарських засобів для навколишнього середовища та здоров'я населення.

- Боротьба зі стійкістю до антимікробних препаратів (AMR): AMR вважається однією з *трьох найбільших загроз здоров'ю* в ЄС. Реформа пропонує стимули за допомогою переказних ваучерів для компаній, які інвестують у нові протимікробні препарати, які можуть лікувати резистентні патогени, усуваючи поточний провал ринку. Також будуть

запроваджені заходи та цілі щодо обережного використання протимікробних препаратів, у тому числі вимоги до адаптованої упаковки та рецепту, щоб підтримувати ефективність протимікробних препаратів.

Посилення дії ЄС для боротьби з антимікробною інфекцією в рамках підходу One Health

Протимікробні препарати є вирішальними ліками. Проте з роками їх надмірне та неправильне використання призвело до зростання антимікробної резистентності (AMR), що означає, що антимікробні засоби втрачають свою ефективність і стає важче, якщо не неможливо, лікувати інфекції. Таким чином, сьогоднішній пакет також включає пропозицію щодо Рекомендації Ради, яка містить додаткові заходи для боротьби з AMR у сферах здоров'я людини, здоров'я тварин і навколишнього середовища за допомогою так званого підходу Єдиного здоров'я.

Пропозиція підтримує розумне використання протимікробних препаратів, рекомендує конкретні та вимірювані цілі для зменшення їх використання та сприяння високому рівню профілактики інфекцій, особливо в лікарнях, і контролю за здоров'ям людей. Пропозиція також покращує обізнаність громадськості, освіту та навчання відповідних професіоналів і сприяє співпраці між зацікавленими сторонами з усіх відповідних секторів.

Рекомендовані цілі були розроблені за підтримки *Європейського центру профілактики та контролю захворювань* (ECDC) і враховують національні ситуації (різні рівні споживання антимікробних препаратів, поширення ключових резистентних патогенів у країнах-членах). Вони також дозволяють краще контролювати прогрес у наступні роки.

Крім того, ця пропозиція сприятиме реалізації національних планів дій щодо антимікробної резистентності "Єдине здоров'я", сприятиме дослідженню та інноваціям, посилить нагляд і моніторинг антимікробної резистентності та споживання антимікробних препаратів, посилить глобальні дії, сприятиме розробці багатонаціонального фінансового стимулу ЄС для покращення доступу до протимікробних препаратів і стимулюють розробку інших медичних засобів протидії антимікробній інфекції, таких як вакцини та швидка діагностика.

https://health.ec.europa.eu/medicinal-products/pharmaceutical-strategy-europe/reform-eu-pharmaceutical-legislation_en

РОЗШИРЕНА СТРАТЕГІЯ МОРСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ЄС

Європейською Комісією направлено до Парламенту та Ради Спільне повідомлення щодо розширеної стратегії морської безпеки ЄС (*JOIN (2023) - 8 final*) та оновлений План дій (*JOIN-2023-8-annex*), через який буде реалізовуватися Стратегія, для забезпечення мирного використання морів і захисту морської території від нових загроз.

Морська безпека є життєво важливою для ЄС та його держав-членів. Економіка ЄС значною мірою залежить від безпечного океану. Понад 80% світової торгівлі здійснюється морським транспортом, а близько двох третин світової нафти та газу видобувається в морі

або транспортується морем. До 99% глобальних потоків даних передається через підводні кабелі. Глобальна морська область має бути безпечною, щоб повністю розкрити потенціал океанів і сталої блакитної економіки. ЄС має намір розширити спектр інструментів для сприяння безпеці на морі, як цивільної, так і військової.

Загрози та виклики безпеці зросли після ухвалення Стратегії морської безпеки ЄС у 2014 р., що вимагає нових і посиленних дій. Тривала незаконна діяльність, така як піратство, збройне пограбування на морі, контрабанда мігрантів і торгівля людьми, зброєю та наркотиками, а також тероризм залишаються критичними проблемами. Нові загрози – посилення геополітичної конкуренції, зміна клімату та погіршення стану морського середовища, а також гібридні та кібератаки – також повинні бути вирішені.

Нещодавні геополітичні події, такі як військова агресія росії проти України, атаки 2022 р. на трубопроводи Nord Stream у Балтійському морі, присутність несанкціонованих безпілотних транспортних засобів навколо морських об'єктів у Північному морі та повторювані гібридні та кібератаки, спрямовані на морську інфраструктуру, вимагають від ЄС посилити свої дії та ефективно захистити критичну інфраструктуру, зокрема *шляхом розробки інноваційних технологій*.

Військова агресія росії проти України спричинила не лише руйнівні людські та економічні наслідки, а й значну втрату біорізноманіття. Тому важливо вирішувати взаємозв'язок між зміною клімату, погіршенням стану навколишнього середовища прибережних і морських районів і безпекою на морі, в тому числі шляхом поточних і нових *цільових досліджень*.

Оновлена Європейська стратегія морської безпеки (EUMSS) та пов'язаний з нею План дій визначають кілька інтегрованих заходів, які відповідатимуть інтересам ЄС. Для цього ЄС активізує свої дії за шістьма стратегічними цілями:

Активізація морської діяльності включає організацію військово-морських навчань на рівні ЄС, розвиток подальших операцій берегової охорони в європейських морських басейнах, визначення нових морських районів інтересів для реалізації концепції координованої морської присутності (інструмент для покращення координації військово-морських і повітряних засобів держав-членів, присутніх у конкретних регіонах, морські райони) та посилення перевірок безпеки в портах ЄС.

Співпраця з партнерами включає поглиблення співпраці між ЄС і НАТО та активізацію співпраці з усіма відповідними міжнародними партнерами для підтримки порядку на морі, що базуються на усталених правилах, зокрема Конвенції ООН з морського права.

Забезпечення лідерства у сфері обізнаності про морську область – посилення спостереження за прибережними та морськими патрульними суднами та зміцнення спільного середовища обміну інформацією (CISE). Згідно зі Стратегічним компасом, який закликає ЄС посилити свою ситуаційну обізнаність і можливості на основі розвідувальних даних, ЄС повинен повною мірою використовувати всі можливості для морського спостереження, наприклад, дрони, патрульні літаки та космічні технології, а також інтеграція космічних технологій, систем дистанційно пілотованих літальних апаратів і

радіолокаційних станцій, морських патрульних літаків та пілотованих і безпілотних морських засобів за допомогою інноваційних, кіберстійких інструментів для підвищення обізнаності про морську ситуацію. Посилення спостереження за прибережними та морськими патрульними кораблями буде здійснюватися з використанням цифрових мережеских високоякісних військово-морських платформ, включаючи морські безпілотні платформи.

Космічна програма ЄС через такі компоненти, як Copernicus, Galileo та *IRIS*, може безпосередньо сприяти збільшенню обізнаності. Це робиться для того, щоб залучені національні органи та органи ЄС могли безпечно обмінюватися інформацією.

Управління ризиками та загрозами – проведення регулярних морських навчань за участю цивільних і військових, моніторинг і захист критично важливої морської інфраструктури та суден (включаючи пасажирські) від фізичних і кібернетичних загроз, а також боротьба з боєприпасами та мінами, що не вибухнули в морі. Ключовими діями ЄС за цією ціллю є розроблення узгодженої структури для протидії загрозам, які становлять нерозірвані боєприпаси, активна та хімічна зброя на морі, моніторинг та усунення їх за допомогою інноваційних технологій і з мінімальним впливом на навколишнє середовище; складання нових і посилення існуючих оцінок ризиків, планів дій у надзвичайних ситуаціях і планів аварійного відновлення для портів, прибережної інфраструктури, а також безпеки пасажирських суден і транспортних/постачальних ланцюгів; оцінка можливості розгортання у морських районах офшорних проєктів з відновлюваною енергетики та інших видів сталого використання зарезервованих або використовуваних для військової діяльності.

Розширення можливостей – розроблення спільних вимог до оборонних технологій у морській сфері, активізація роботи над такими проєктами, як Європейський патрульний корвет (новий клас військових кораблів) та бортові системи, покращення операційної ефективності окремих платформ і вдосконалення протичовнових можливостей. EDA досліджуватиме також ключові технології, необхідні для керування морськими безпілотними дронами та захисту критичної інфраструктури морського дна.

Щоб просувати свої інтереси ЄС повинен прискорити розвиток як цивільних, так і військових можливостей. Поточні та майбутні ДіР у рамках програми ЄС "Горизонт Європи" (кластер "Цивільна безпека для суспільства") включають розвиток потенціалу на рівні ЄС, у т.ч. захист критичної морської інфраструктури, управління підводними загрозами, готовність і реагування на антропогенні та природні лиха, безпеку морського пасажирського транспорту та управління невибухаючими боєприпасами.

Ключовими діями ЄС для реалізації цієї цілі будуть:

- розроблення загальних вимог і технологій оборони, в тому числі для інформування про морську область, як на поверхні, так і під водою;
- створення сумісних безпілотних систем для моніторингу критичної морської інфраструктури, протидії ворожим роям безпілотників тощо;
- підвищення сучасних протимінних можливостей;
- підтримка розвитку спільної посиленої морської патрульної авіації;

- розвиток майбутніх найсучасніших морських можливостей.

Виховання і навчання – підвищувати кваліфікацію з гібридної та кібербезпеки, зокрема з боку цивільних, впроваджувати навчальні програми, відкриті для партнерів, які не входять до ЄС.

Оновлена Стратегія та план дій до неї сприятимуть реалізації Стратегічного компасу ЄС у сфері безпеки та оборони.

Наступні кроки – держави-члени повинні схвалити Стратегію та реалізовувати її зі свого боку. Комісія опублікує звіт про прогрес протягом трьох років після схвалення оновленої Стратегії Радою Європейського Союзу.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1483?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=MARE%20Newsletter

УХВАЛЕНО РОБОЧУ ПРОГРАМУ 2023 ДЛЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ У РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОБОРОННОГО ФОНДУ

30 березня 2023 р. Європейська комісія затвердила третю щорічну робочу програму на 2023 рік в рамках Європейського оборонного фонду (EDF) на суму 1,2 мільярда євро на проекти спільних

досліджень і розробок у сфері оборони.

Цією Робочою програмою на 2023 рік Комісія відкриває нове фінансування оборонних проектів для спільного розвитку стратегічних оборонних можливостей і технологій. Програма розглядає 34 теми, структуровані за чотирма тематичними конкурсами пропозицій, а також трьома конкурсами, присвяченими революційним технологіям і МСП. Після набуття чинності цієї робочої програми Комісія інвестуватиме понад 3 мільярди євро у проекти.

Нова Робоча програма запроваджує ряд нових заходів для сприяння оборонним інноваціям під егідою Схеми оборонних інновацій ЄС (EUDIS). Завдяки EUDIS Комісія підтримуватиме інноваційних підприємців, стартапи та МСП, щоб допомогти їм подолати традиційні бар'єри входу, вивести ідеї на ринок і змінити ситуацію щодо безпеки та оборони ЄС.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_2021

ЗМІНИ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ HORIZON EUROPE

31 березня 2023 р. Європейська комісія ухвалила *зміни до робочої програми Horizon Europe на 2023-2024 роки.*

Мета – сприяння дослідженням та інноваціям, які підтримують громадянську безпеку суспільства та відновлювану енергетику на загальну суму понад 13,5 мільярда євро.

Зміни щодо цивільної безпеки суспільства стосуються:

- боротьби з мовою ненависті в Інтернеті та офлайн;
- розвитку подальших можливостей для спостереження за кордоном та ситуаційної обізнаності;
- розвитку подальших можливостей для операторів критичної інфраструктури бути більш стійкими до загроз, природних і антропогенних небезпек;
- посилення кібербезпеки;
- покращення готовності до криз та управління надзвичайними ситуаціями.

Подальша діяльність включатиме також дослідження в галузі відновлюваної енергетики шляхом інвестування у цифрові рішення для визначення синергії в міжнародних ланцюжках вартості відновлюваної енергії. Ці дії сприятимуть реалізації програми стратегічних досліджень та інновацій щодо зеленого водню. Крім того, 17 травня 2023 р. буде оголошено конкурс на тему "Впровадження планів дій, що фінансуються спільно для пов'язаних регіональних інноваційних долин".

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/commission-boosts-research-and-innovation-budget-civil-security-society-and-renewable-energy-2023-03-31_en

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ ESIR ЩОДО ПОЛІТИКИ R&I НА ПЕРЕХРЕСТІ СУСПІЛЬНИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

У своїй останній публікації Експертна група з питань впливу досліджень та інновацій на суспільство (*ESIR*) дає рекомендації щодо розроблення довгострокової стратегії подолання стану перманентної полікризи, а також ролі досліджень та інновацій для цього.

ESIR – це група високого рівня з 16 експертів, яка надає Європейській Комісії політичні поради, засновані на фактах, щодо розроблення перспективної та трансформаційної політики досліджень та інновацій.

В аналітичній записці "*Трансформація в епоху полікризи*" ESIR стверджує, що потрібно трансформувати наші економіки та суспільства, щоб жити в межах планети. Останні кризи, такі як вторгнення росії в Україну, спонукали ЄС мати чітке бачення свого майбутнього суспільства та прокласти стійкий шлях до нього. На думку експертів, це вимагає випереджувального управління, довгострокового системного мислення та адаптивного, гнучкого прийняття рішень. Включення заходів захисту та готовності до глибоко трансформаційного порядку денного допомогло б ЄС скористатися можливостями, які надає поточний надзвичайний стан. Довгострокова стратегія Європи має бути зосереджена на використанні її поліцентричного управління для підвищення стійкості, її технологічної та системної адаптивності та стійкості, забезпечення узгодженості внутрішньої і зовнішньої політики, а також залучення сталих інвестицій в економічний розвиток та інституції.

У своїй другій аналітичній записці на тему *"Дослідження та інновації для процвітання в епоху полікризи"* експерти ESIR стверджують, що наукові дослідження та інновації повинні відігравати вирішальну роль у забезпеченні Європи навичками, щоб протистояти згубним трансформаціям. Для того, щоб політика в галузі науково-дослідної діяльності відіграла цю роль і була придатною до 2030-х років, вони рекомендують 4 принципи для зміни та реформ в політиці та практиці:

- ризикувати, щоб управляти ризиком;
- керувати дією;
- передбачати, адаптувати та вчитися;
- вирівнювати та інтегрувати.

Вони зазначають, що наступна Рамкова програма запропонує можливість розробити державну програму фінансування науково-дослідницької діяльності відповідно до цих чотирьох принципів і зробити це узгоджено. Більше того, вони вказують на п'ять місій Horizon Europe як на важливу можливість перевірити інновації як рушійну силу трансформації.

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/research-and-innovation-policy-crossroads-societal-and-economic-transformation-2023-04-04_en

ЗВІТ "SCIENCE EUROPE" ЩОДО ЗАХОДІВ ДЛЯ РОЗРОБЛЕННЯ НАУКОВО ОБҐРУНТОВАНОЇ ПОЛІТИКИ

29 березня 2023 р. Science Europe опублікував дослідження, спрямоване на покращення подолання кліматичної кризи та цифрового переходу за рахунок наукових досліджень.

Діяльність науково-політичного інтерфейсу (science-policy interfaces (SPI)) була визначена як дії, що дозволяють, підтримують і сприяють виробленню науково-інформованої політики. Ця діяльність зазвичай спрямована на перегляд існуючих наукових знань і, в деяких випадках, на проведення нових політичних досліджень або тестування політичних ідей.

Стимулююча роль сприяння виробленню науково обґрунтованої політики спрямована на підтримку взаємодії між дослідниками та політиками, зацікавленими в доступі до наукових результатів. Діяльність SPI має різні форми. Опитування продемонструвало, що найпоширенішою є фінансування або проведення досліджень, орієнтованих на політику, науково-політичні заходи та брифінги. Ці заходи були визнані ефективними, особливо у сфері зеленого переходу (наприклад, адаптація до зміни клімату та пом'якшення наслідків, зміна біорізноманіття та глобальні проблеми охорони здоров'я), і менше для "цифрового" переходу (оцифрування, штучний інтелект та нові ІТ-технології).

Існують різні моделі взаємодії науково-політичної діяльності, від спеціальних політичних питань та ініціатив знизу вгору під керівництвом дослідників, до більш структурованих науково-політичних центрів із довгостроковими стратегіями, розподіленими ресурсами та операційною діяльністю.

Вирішальним аспектом є відмінність між науково-політичними інтерфейсами та науковою комунікацією. Перший націлений на політиків, тоді як другий є більш загальним і призначений для всіх аудиторій.

Базуючись на опитуванні та аналізі його результатів звіт представляє три рекомендації для організацій-членів Science Europe із розроблення науково обґрунтованої політики: визнавати, оцінювати та підтримувати діяльність SPI; розробити стратегії діяльності SPI, діяльність SPI актуальна в усіх сферах політики.

<https://scienceeurope.org/media/huhp0prx/202303-survey-report-spi-in-action.pdf>

АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА "ТРАНСЛЯЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ В ІННОВАЦІЇ"

Мета роботи ERA LEARN – створення методологічного підходу до перетворення досліджень в інноваційні результати за допомогою партнерств. Дослідження процесів передачі знань часто знаходяться у "долині смерті", тобто критичній фазі, на якій завершується один крок інноваційного процесу та починається новий. З цієї точки зору, одна з ролей партнерства полягає в тому, щоб подолати цю долину смерті, поєднавши дослідження з технологіями та бізнес-починами, орієнтованими на результат, таким чином створюючи ефективні цикли досліджень та інновацій.

Автори вибрали три медичні партнерства: TRANSCAN, EJP on Rare Diseases та Innovative Health Initiative, щоб дослідити, як партнерства керують процесом перетворення дослідницької діяльності в інновації на користь пацієнтів, європейських систем охорони здоров'я та суспільства.

Медичні партнерства мають завдання побудувати активні та стійкі екосистеми в межах своїх сфер компетенції, сприяючи ширшому використанню наукових знань, а також забезпечуючи діяльність платформи для розроблення нових експериментальних методологій і науково обґрунтованого просування транснаціональної політики охорони здоров'я.

Великі партнерства мають хороші можливості для реалізації своїх амбіцій, інтеграції та розширення потенціалу і можливостей підтримувати транснаціональні системи охорони здоров'я. Вони можуть зробити це за допомогою системних операцій, залучаючи до співпраці зацікавлені сторони різних професій, спонуковані конкретними стимулами та різними планами, зосереджуючи свою діяльність та інвестиції на спільних цілях, що відповідають цілям політики охорони здоров'я та цілям досліджень й інновацій, визначеним у програмах стратегічних досліджень та інновацій.

Відносно невеликі проекти, навіть якщо вони надзвичайно успішні, мають труднощі з доступом до компетенцій та ресурсів для подальшого просування своїх інновацій. Часто для них шлях до подолання перешкод знаходиться на початковій стадії, вони подають повторні заявки на фінансування та, у незначній мірі, шукають вихід на ринок через патентування та ліцензування, співпрацю з відомими фірмами. З'ясувалося, що невелика

кількість дуже успішних дослідницьких груп мала додаткові проекти, які фінансувалися різними партнерствами (та іншими джерелами), ця можливість надзвичайно допомогла їм у їх дослідженнях. Завдяки цій синергії вони отримали кращий доступ до знань і ресурсів, щоб перенести свої результати у клінічні випробування.

З іншого боку, інші партнерства, особливо ті, що зосереджуються на діяльності з побудови екосистем, можуть мати потенціал і можливості для сприяння більшим проектам із різними групами бенефіціарів, для розвитку інноваційного потенціалу більш ефективно.

Проблема політиків полягає у заохоченні розвитку зв'язків між партнерствами, синергії на вищому рівні, створенні сприятливого середовища для розвитку потенційно успішних інноваційних проектів; хоча така мета може виходити за межі єдиного партнерства. Отже, необхідно, щоб сектор охорони здоров'я діяв спільно.

<https://www.era-learn.eu/documents>

ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ

5 квітня 2022 р. Європейська комісія та країни ЄС узгодили Європейську стратегію для університетів (*ES4U - COM(2022) 16 final*), яка надала закладам вищої освіти можливості адаптуватися до мінливих умов, процвітати та сприяти стійкості та відновленню Європи. Стратегія – заклик до країн ЄС та вищих навчальних закладів по всій Європі об'єднати зусилля. Вона ставила ціллю розвинути справжній європейський вимір у секторі вищої освіти, заснований на спільних цінностях, сприянні формуванню справжньої європейської ідентичності та сильному почуттю європейської приналежності. Стратегія визнає досконалість та інклюзивність як відмінну рису європейської вищої освіти, взірцеву для європейського способу життя.

Стратегія запропонувала 4 провідні ініціативи для виведення транснаціональної співпраці на новий рівень інтенсивності та масштабу, а через рік підготувала звіт про їх впровадження та прогрес: 44 альянси європейських університетів за підтримки Erasmus+ охоплюють 340 вищих навчальних закладів з усієї Європи. 90 університетів і 17 міністерств, які беруть участь у 10 пілотних проектах Erasmus+, розробляють спільну марку європейських дипломів і тестують інструменти співпраці ЄС, такі як можливий європейський правовий статус для альянсів вищих навчальних закладів, Європейська студентська картка: розгортання унікального європейського ідентифікатора студента, що сприяє плавній мобільності для студентів і залучених установ.

Серед інших ключових результатів ES4U:

- країни ЄС за пропозицією Комісії прийняли Європейський підхід до мікrokредитів для навчання протягом усього життя та працевлаштування;
- Erasmus+ підтримує понад 100 000 стажувань на навчальний рік;
- конкурси Erasmus+ тепер відкриті для нових інноваційних підходів до навчання та викладання, включаючи живі лабораторії, студентські інкубатори, зелені та цифрові навички та новаторів у школі;

- Erasmus+ підтримує розвиток перспективних і підприємницьких навичок випускників;
- Digital Europe підтримує міждисциплінарні курси зі штучного інтелекту, кібербезпеки, мікроелектроніки та високопродуктивних обчислень;
- Європейська комісія запроваджує Знак досконалості в рамках Erasmus+;
- нова студентська хартія Erasmus, яка підвищує обізнаність мобільних студентів про їхні права та обов'язки, пов'язані з академічною свободою, цінностями та доброчесністю;
- Комісія опублікувала поточний стан виконання Рекомендації Ради щодо сприяння автоматичному взаємному визнанню вищої та старшої середньої освіти та професійних кваліфікацій і результатів періодів навчання за кордоном, а також підтримує країни ЄС;
- фінансова підтримка Horizon Europe для мережі експертів з освіти, досліджень та інновацій для вирішення проблеми недостатньої представленості жінок у сферах STEM (наука, технології, інженерія та математика) і для розробки конкретної дорожньої карти;
- у лютому 2022 р. Європейський інститут інновацій і технологій (EIT) ініціював Європейську акумуляторну академію з бюджетом 10 мільйонів євро;
- Комісія ініціювала MSCA4Ukraine для підтримки схеми стипендій для переміщених дослідників з України (на докторському та постдокторському рівнях) для продовження роботи в приймаючій організації в Європі. Перші стипендії розпочнуться у квітні 2023 р.;
- щорічний Європейський ярмарок талантів відбувся вперше в Лейдені в 2022 р. Він об'єднав студентів, дослідників на початку кар'єри, науковців, стартапи, промисловість та інвесторів, щоб сприяти розвитку талантів молодих людей і можливостям працевлаштування в дослідницькому секторі по всьому ЄС.

Комісія заявляє, що продовжуватиме співпрацювати з країнами ЄС та сектором вищої освіти щодо спільного впровадження ES4U з використанням інструментів політики та фінансування для досягнення цілей Європейської стратегії для університетів.

<https://education.ec.europa.eu/news/european-strategy-for-universities-one-year>

ГЛОБАЛЬНИЙ ІНДЕКС ЕКОСИСТЕМИ СТАРТАПІВ 2022

Глобальний індекс екосистем стартапів (The Global Startup Ecosystem Index) оновлюється щорічно з 2017 р. та є найповнішим у світі рейтингом стартапів. Він будується на основі кількох десятків параметрів та є інтегрованим з інтерактивною та краудсорсинговою картою глобальної екосистеми стартапів StartupBlink.

Стартап – будь-який бізнес, який застосовує інноваційне технологічне рішення і має потенціал для досягнення масштабованості. Інновація може бути продуктом або послугою, процесом або бізнес-моделлю. Суб'єкти без унікальних інновацій, наприклад постачальники нетехнологічних послуг, цифрові форуми, побудовані на існуючих технологіях, не враховуються Індексом. Компанії, які придбали або отримали інвестиції загальною вартістю понад \$1 млрд, не класифікуються як стартапи, але все одно впливають на рейтинги як спеціальні організації.

Кожна екосистема отримує загальний бал, який є сумою 3 балів, що вимірюють кількість, якість і бізнес-середовище.

Екосистема стартапів складається не лише з стартапів, але й з допоміжних організацій, які надають ресурси, доступ до капіталу і формують мережу стартапів. Кількісна оцінка перевіряє рівень активності екосистеми. Серед показників, які враховуються для розрахунку кількісної оцінки, є: кількість стартапів; кількість коворкінгів; кількість прискорювачів; кількість зустрічей, пов'язаних зі стартапом.

Очолює рейтинг США із загальним розривом у балах майже у 4 рази з Великою Британією, яка зайняла 2-е місце. Прогноз про занепад у США ще не здійснився, оскільки все більше американських міст зміцнюються та компенсують поступову загибель Сан-Франциско як світового лідера стартапів. Загалом США мають 257 міст у рейтингу 1000 найкращих міст, жодна інша країна не наближається до цього показника.

Велика Британія має 78 міст у рейтингу 1000 найкращих, що робить її єдиною країною, окрім США, з понад 50 містами в Індексі.

У 2021 р. Ізраїль був зовсім недалеко від перемоги над Великою Британією, але тепер він не тільки не посідає друге місце, але й бачить, як національна екосистема Канади, що займає 4 місце, наближається до нього. Канада також має суттєвий розрив з усіма екосистемами, розташованими нижче, увійшовши у Велику четвірку країн, які зайняли домінуючі лідируючі позиції.

Україна через війну втратила 16 позицій, але зуміла залишитися у топ-50 країн світу, займаючи 50 місце, та у топ-30 країн Європи, опустившись на 9 позицій у регіональному рейтингу порівняно з попереднім роком.

Усі українські міста суттєво впали в Індексі, але Київ лишився у топ-100 міст світу – 93 місце, доводячи свою стійкість. Він опустився на 45 позицій, але залишився найкращим містом в Україні, і увійшов до 25 найкращих світових міст щодо маркетингу і продажів та програмного забезпечення і даних.

Усі інші українські міста значно знизились у рейтингу, зайнявши місця нижче 700-го. Одеса, яка зараз займає друге місце в національному рейтингу, опустилася на 348 позицій до 742-го, Львів, який показав чудові результати у 2021 р., втратив позицію 2-го за рейтингом міста країни та опустився на 494 позиції до 749-го. Харків опустився на 342 позиції до 855-го місця.

Порівняно з минулим роком, коли в першій тисячі було шість міст, Україна тепер має у топ-1000 чотири міста, внаслідок того, що Тернопіль і Дніпро випали з першої тисячі.

<https://www.startupblink.com/startupecosystemreport>

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

УКРАЇНА ТА ДАНІЯ ДОМОВИЛИСЯ ПРО РОЗШИРЕННЯ ПАРТНЕРСТВА У ВІТРОВІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ

Україна та Данія уклали Угоду щодо розширення енергетичного партнерства в галузі вітрової генерації.

Сторони зобов'язалися сприяти подальшому розвитку енергетичного партнерства, а також здійснювати обмін досвідом та знаннями у цій сфері.

Зазначається, що документ в онлайн-режимі підписали Міністр енергетики України Герман Галущенко та Міністр клімату, енергетики та комунальних послуг Королівства Данія Ларс Огор під час конференції WindEurope's 2023, що проходить у Копенгагені.

У повідомленні підкреслили, що партнерство включатиме:

обмін інформацією та співпрацю експертів у розробленні стратегії, політики та правових заходів у галузі вітроенергетики;

обмін знаннями у розвитку технологічних можливостей;

формування стабільної основи для інвестиційної та торговельної діяльності у секторі вітроенергетики.

Галущенко зазначив, що Україна прагне стати лідером у побудові сучасного "зеленого" енергетичного сектору та досягти 50% частки ВДЕ в енергобалансі до 2050 р.

"Розвиток партнерства з Данією в галузі вітрової енергетики є надзвичайно важливим для нас у цьому контексті", – підкреслив він. Галущенко також закликав данських партнерів використати потенціал двосторонньої співпраці країн, зокрема в межах щойно підписаної Угоди.

<https://ecopolitic.com.ua/ua/news/ukraina-ta-daniya-domovilisya-pro-rozshirennya-partnerstva-u-vitrovij-energetici/>

ОКСЕН ЛІСОВИЙ ТА НАДЗВИЧАЙНИЙ І ПОВНОВАЖНИЙ ПОСОЛ ЯПОНІЇ В УКРАЇНІ МАЦУДА КУНІНОРІ ОБГОВОРИЛИ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ОСВІТИ ТА НАУКИ МІЖ КРАЇНАМИ

24 квітня 2023 р., в Міністерстві освіти і науки України відбулася зустріч міністра Оксена Лісового із Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні Мацудою Кунінорі.

Під час зустрічі сторони обговорили теперішній стан та перспективи розвитку двосторонньої співпраці в галузі освіти та науки між Україною та Японією, а також подальші напрями розвитку партнерства у контексті надання Японією допомоги для відбудови України, зокрема освітньої та наукової галузей.

"Японія завжди була і є надійним партнером України на міжнародній арені. Ми вдячні уряду Японії за всебічну підтримку наших галузей освіти, науки та технологій. Зараз за підтримки уряду Японії будуть закуплені ноутбуки, планшети, проектори, генератори та інше обладнання для закладів освіти. Це обладнання буде передано закладам в тих

областях, де діти навчаються переважно в дистанційному форматі", – зазначив Оксен Лісовий.

Зі свого боку Мацуда Кунінорі підтвердив готовність японської сторони в наданні подальшої допомоги у відбудові освітньої галузі України. Японія зацікавлена у поглибленні двостороннього стратегічного партнерства, зокрема в реалізації спільних проєктів у галузях освіти і науки за такими пріоритетними напрямками, як енергетика, біотехнології, військово-промисловий комплекс.

Також пан Мацуда Кунінорі поінформував, що японська сторона зацікавлена надавати допомогу Україні для здійснення реформи юридичної освіти, зокрема методичну підтримку закладам вищої освіти для підготовки фахівців юридичних спеціальностей.

Під час зустрічі сторони відзначили важливість укладення нової міжвідомчої угоди на заміну меморандуму про співробітництво у галузі освіти і науки 2012 р. або укладення нової міжурядової угоди.

Мацуда Кунінорі відзначив важливість функціонування "Українсько-японського центру" при КПІ імені Ігоря Сікорського, спрямованого на вивчення японської мови, історії та культури, підготовки студентів-японістів та зацікавленість у продовженні розширення підтримки цієї інституції.

<https://mon.gov.ua/ua/news/oksen-lisovij-ta-nadzvichajnij-i-povnovazhnij-posol-yaponiyi-v-ukrayini-macuda-kuninori-obgovorili-spivrobotnictvo-u-sferi-osviti-ta-nauki-mizh-krayinami>

У ФРАНЦІ ОБГОВОРИЛИ МОЖЛИВІ МОДЕЛІ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА КРАЇН ЄДП ІЗ КРАЇНАМИ ІНШИХ КОНТИНЕНТІВ

Про можливі моделі співпраці країн Європейського дослідницького простору з країнами Африки йшлося під час семінару з питань глобального підходу до наукового співробітництва у Парижі 18-19 квітня 2023 р.

"Ми гарантуємо стійкість євроінтеграційного курсу України. Українці платять надвисоку ціну – своє життя – за збереження нашого європейського майбутнього та недопустимість співпраці із вченими рф, які підтримали дії їхнього політичного керівництва. Вдячний представникам європейських країн за допомогу у сфері науки та інновацій, зокрема в межах інструментів програми "Горизонт Європа", – зазначив керівник експертної групи з питань інтеграції МОН Григорій Мозолевич.

На заході шість команд представили пропозиції: від проєктів співпраці з країнами, що відповідають одній мовній групі, до проєктів співпраці за окремими актуальними для Африки науковими напрямками, зокрема охорони здоров'я, боротьби з наслідками епідемій тощо.

Під час семінару також відбувся 7-й форум Європейського дослідницького простору з глобального підходу, під час якого обговорено питання можливої співпраці з Китаєм, Австралією та Бразилією. Представники Австралії та Бразилії висловили зацікавленість у

виконанні спільних наукових та інноваційних проєктів, зокрема за моделлю, яка використовується в межах програми ЄС із досліджень та інновацій "Горизонт Європа".

Під час окремої панелі "Глобальний підхід та наукова дипломатія" обговорили питання актуального геополітичного контексту співпраці країн ЄДП з третіми країнами.

<https://mon.gov.ua/ua/news/u-franciyi-obgovorili-mozhlyvi-modeli-mizhnarodnogo-naukovo-tehnichnogo-spivrobitnictva-krayin-yedp-iz-krayinami-inshih-kontinentiv>

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ПРЕДСТАВИЛА НА МІЖНАРОДНОМУ САМІТІ "INTERNATIONAL SUMMIT ON THE TEACHING PROFESSION" ДОСВІД ОСВІТЯН ПІД ЧАС ВІЙНИ

Українська делегація на чолі із заступником міністра освіти і науки з питань європейської інтеграції Євгеном Кудрявцем відвідала міжнародний саміт "International Summit on the Teaching Profession". Заходи були спрямовані на налагодження діалогу між міністрами освіти, профспілковими лідерами та визначними діячами освіти зі всього світу.

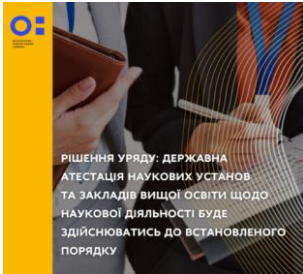
Українська делегація, до складу якої також увійшли представники Профспілки працівників і освіти України, взяла участь у панельних дискусіях. Зокрема, обговорювалися питання змін у системі освіти, які б сприяли розвитку актуальних навичок у дітей, розбудову цифрових технологій заради забезпечення доступу до освіти та покращення викладання.

Євген Кудрявець обговорив із секретарем з питань освіти США потребу впровадження в Україні програм підтримки ментального здоров'я вчителів, дітей та батьків, а також оцінки освітніх втрат від пандемії та війни. Також заступник міністра запросив міністрів освіти Австралії, Нової Зеландії, Сингапуру, Австрії, Чехії, Словенії та Швеції відвідати Україну. Усі дипломатичні зусилля спрямовані на об'єднання міжнародної спільноти задля відновлення української системи освіти.

Українська делегація відвідала саміт на запрошення секретаря з питань освіти США Мігеля Кардони та Департаменту освіти США.

<https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinska-delegaciya-predstavila-na-mizhnarodnomu-samiti-international-summit-teaching-profession-dosvid-osvityan-pid-chas-vijni>

РІШЕННЯ УРЯДУ: ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ НАУКОВИХ УСТАНОВ ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЩОДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БУДЕ ЗДІЙСНЮВАТИСЯ У ВСТАНОВЛЕНОМУ ПОРЯДКУ

28 квітня 2023 р., на черговому засіданні уряду внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 р. № 540 "Про затвердження Порядку проведення державної атестації наукових установ", та визнано такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 652 "Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності".

Зокрема зміни передбачають:

- уточнення редакції низки положень порядку з метою поширення його дії на заклади вищої освіти;
- визначення, що особливості проведення державної атестації вищих військових навчальних закладів, ЗВО із специфічними умовами навчання в частині провадження такими закладами наукової (науково-технічної) діяльності, наукових установ, що належать до сфери управління Міноборони, Мін'юсту, Адміністрації Держприкордонслужби, МВС, ДСНС, Національної поліції, СБУ, Служби зовнішньої розвідки України, з урахуванням положень порядку встановлюються нормативно-правовими актами державного органу, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, іншого державного органу, до сфери управління якого належать такі установи та заклади, погодженими з МОН;
- запровадження терміну "науковий напрям";
- визначення строку проведення державної атестації для новоутворених та реорганізованих наукових установ та закладів вищої освіти;
- передбачення можливості для підвищення якості проведення експертного оцінювання ефективності діяльності наукової установи/закладу вищої освіти залучати іноземних експертів, крім експертів, які представляють державу-агресора;
- передбачення положення щодо уникнення конфлікту інтересів під час проведення державної атестації;
- надання права науковій установі/закладу вищої освіти, яка/який за результатами державної атестації віднесено до групи Б або В, з метою поліпшення атестаційної оцінки проходити наступну державну атестацію через один рік з дати затвердження МОН результатів попередньої державної атестації;
- запровадження нового розподілу наукових установ/закладів вищої освіти за результатами оцінювання ефективності їхньої наукової (науково-технічної) діяльності.

Крім того, акт визначає окремі "перехідні" положення, а саме:

- наукова установа, яка пройшла державну атестацію та за її результатами віднесена до класифікаційної групи I, II, III або IV до набрання чинності цією постановою,

вважається такою, що пройшла державну атестацію до кінця строку, визначеного для відповідної класифікаційної групи;

- заклад вищої освіти, який пройшов державну атестацію за науковим напрямом та за результатами віднесений до кваліфікаційної групи А, Б або В за відповідним напрямом до набрання чинності цією постановою, вважається таким, що пройшов за ним державну атестацію до кінця строку, визначеного для відповідної кваліфікаційної групи.

Із прийняттям цієї постанови, яка набирає чинності з 1 липня 2023 р., державна атестація проводитиметься відповідно до загального порядку з урахуванням строків чинної державної атестації наукових установ та закладів вищої освіти.

Реалізація порядку сприятиме:

- розв'язанню проблеми, що існує сьогодні, щодо формування прозорої та об'єктивної системи державної атестації наукових установ та закладів вищої освіти;
- встановленню єдиних вимог до наукових установ та закладів вищої освіти будь-якої форми власності та підпорядкування під час проведення державної атестації, оптимізації людських, матеріальних та часових витрат.

Державна атестація проводиться з метою визначення ефективності провадження наукової і науково-технічної діяльності науковими установами та закладами вищої освіти. Це є обов'язковим для наукових установ і ЗВО державної та комунальної форм власності, а також для наукових установ, у статутних капіталах яких є частка, що належить державі. Для наукових установ і ЗВО інших форм власності державна атестація проводиться за ініціативою таких установ і закладів.

<https://mon.gov.ua/ua/news/rishennya-uryadu-derzhavna-atestaciya-naukovih-ustanov-ta-zakladiv-vishoyi-oviti-shodo-naukovoyi-diyalnosti-bude-zdijsnyuvatisya-u-vstanovlenomu-poryadku>

МІНАГРОПОЛІТИКИ: ВСТУПАЄ В ДІЮ ЗАКОН ПРО "РИБНУ РЕФОРМУ"

28 квітня вступає в дію Закон № 7616 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури".

Закон започатковує реформу в галузі рибного господарства, сприятиме її відновленню, подоланню корупційних схем та збільшенню надходжень до бюджетів місцевих громад.

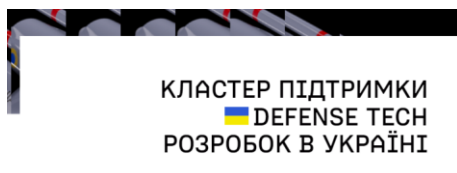
Закон передбачає створення Єдиної державної електронної системи управління галуззю "єРиба" з метою цифровізації галузі; запровадження механізму видачі дозвільних документів в електронній формі; забезпечення всіх риболовних суден засобами дистанційного контролю; встановлення законодавчих вимог до рибоприймальних пунктів як вагомого важелю для обліку виловлених водних біоресурсів і продукції з них тощо.

Зокрема, з прийняттям Закону повноцінно запрацюють електронні аукціони на право промислового вилову риби, які до цього проводилися як урядовий експеримент. Прозорий механізм торгів створить рівні умови економічної конкуренції та забезпечить рівний доступ до промислу для нових суб'єктів господарювання.

У цілому реалізація цього Закону створить умови для розвитку галузі рибного господарства, стимулювання боротьби з незаконним, непідзвітним та нерегульованим рибальством та забезпечить можливість європейської інтеграції норм права, що стосуються галузі.

<https://www.kmu.gov.ua/news/minahropolityky-zavtra-vstupae-v-diiu-zakon-pro-rybnu-reformu>

В УКРАЇНІ ЗАПУСТИЛИ DEFENSE TECH CLUSTER BRAVE1, ЯКИЙ СТИМУЛОВАТИМЕ РОЗВИТОК ВІЙСЬКОВИХ ІННОВАЦІЙ ТА ОБОРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Міністерство цифрової трансформації, Міністерство оборони, Генеральний штаб Збройних сил України, Рада національної безпеки і оборони, Міністерство економіки та Міністерство з питань

стратегічних галузей промисловості презентували defense tech cluster BRAVE1. Це єдина платформа для співпраці defense tech компаній, держави та військових, а також інвесторів, волонтерських фондів, медіа і всіх, хто допомагає наблизити перемогу через технології.

Повномасштабна війна відкрила світові Україну як інноваційну країну. Сотні українських компаній у галузі defense tech розробляють технологічні рішення, завдяки яким посилюють оборонну здатність країни, зберігають життя військових та цивільних.

БПЛА, системи ситуаційної обізнаності, використання штучного інтелекту, супутникових даних – це інноваційні розробки, які дають змогу здобувати перевагу на полі бою.

Для прискорення впровадження таких розробок створюється BRAVE1. Скоординована робота та взаємодія учасників кластера дасть змогу швидше знаходити й розвивати технологічні рішення для сфери безпеки та оборони.

"Україна має стати країною, яка швидко розвивається, навчається та активно використовує технології. Особливо у військовій сфері. Створення BRAVE1 – один із важливих кроків у цьому напрямі. Наша ціль – побудувати систему зі швидким запуском defense tech проєктів. Ухвалювати сміливі рішення, створювати найкращі умови для розвитку компаній, які розробляють військові технології. Адже саме технології та сміливість можуть зробити багато для нашої перемоги", – зазначив Віце-прем'єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій - Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров.

Будь-яка людина, стартап або компанія зможуть представити свою ідею або продукт BRAVE1 та здобути грант від держави. Таким чином, бізнес отримає можливості для розвитку, а наші військові – технології перемоги.

Компанії defense tech індустрії отримають організаційний та експертний супровід розробок, а також доступ до акселераторів та інкубаторів. Ідеться про системну роботу над удосконаленням розробок, підвищення знань щодо масштабування бізнесу, набуття цінності для інвесторів, менторство.

Загалом робота кластера сфокусована на п'яти основних напрямках:

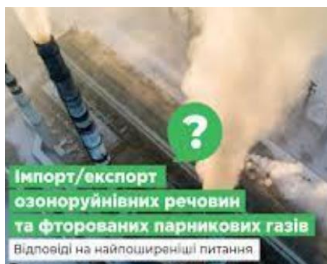
1. Invest: Надавати гранти розробникам, які забезпечують потреби Сил безпеки та оборони.
2. Invent: Допомогати Силам безпеки й оборони знаходити ефективні технологічні рішення серед українських розробників.
3. Platform: Створити платформу, яка об'єднує всіх стейкхолдерів галузі.
4. Showcase: Взаємодія із Силами оборони, демонстрація розробок та отримання зворотного зв'язку щодо їх використання.
5. Boost: Надати всебічну підтримку проектам, які забезпечують потреби Сил безпеки та оборони.

Досвід взаємодії державних і приватних стейкхолдерів у межах BRAVE1 та підтримка галузі не лише допоможе армії, а й стане потужним продуктом для експорту. Адже українські defense tech рішення доводять свою ефективність у найзапекліших боях.

Подати власний проєкт та отримати доступ до військової експертизи, грантів й інших можливостей, які надає кластер, можна за посиланням: <https://brave1.gov.ua/>

<https://www.kmu.gov.ua/news/v-ukraini-zapustyly-defense-tech-cluster-brave1-ia-kyi-stymuliuvatyme-rozvytok-viiskovykh-innovatsii-ta-oboronnykh-tekhnologii>

У МІНДОВКІЛЛЯ ОБГОВОРИЛИ АСПЕКТИ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЕКСПОРТУ/ІМПОРТУ ФТОРОВАНИХ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ

Заступник Міністра захисту довкілля та природних ресурсів Вікторія Киреєва зустрілася з представниками бізнесу та громадськості, аби обговорити практичні аспекти ліцензування експорту/імпорту фторованих парникових газів та підготовку до ратифікації Кігалійської поправки.

Під час зустрічі йшлося про формування нормативно-правової бази відповідно до законодавства ЄС, суть і вимоги Кігалійської поправки до Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар, а також про спільну роботу Міндовкілля та проєкту ЄС "Технічна допомога щодо обліку, скорочення викидів парникових газів та поетапного припинення використання озоноруйнівних речовин і F-газів" (CASE) щодо її ратифікації.

Окрему увагу учасники приділили практичним аспектам погодження експорту/імпорту контрольованих речовин та товарів, які їх містять.

За словами заступника Міністра, Міндовкілля готове провести низку спільних заходів для роз'яснення й обговорення механізмів регулювання господарської діяльності з контрольованими речовинами, зокрема питань, пов'язаних з Кігалійською поправкою до Монреальського протоколу, навчанням та сертифікацією персоналу згідно з європейськими стандартами тощо.

<https://www.kmu.gov.ua/news/u-mindovkillia-obhovoryly-aspekty-litsenzuvannia-eksportuimportu-ftorovanykh-parnykovykh-haziv>

НА ШЛЯХУ ДО УГОДИ АСАА: УРЯД ПРИВІВ ЩЕ ОДИН ТЕХРЕГЛАМЕНТ У ВІДПОВІДНІСТЬ ДО НОРМ ЄС

Уряд прийняв постанову, якою вносить зміни до Технічного регламенту щодо обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні.

Відповідне рішення було прийняте на засіданні Кабінету Міністрів України 21 квітня 2023 р.

Це має наблизити Україну до підписання з ЄС одного з різновидів угод про взаємне визнання результатів робіт з оцінки відповідності, а саме Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА).

"Мінекономіки продовжує працювати над підготовкою до укладення Угоди АСАА в трьох перших секторах промислової продукції (низьковольтне електричне обладнання, електромагнітна сумісність обладнання, машини), що були визначені пріоритетними за участі центральних органів виконавчої влади та інших зацікавлених підприємств, установ та організацій. Внесення відповідних змін до Технічного регламенту усуває технічні бар'єри у торгівлі відповідним обладнанням між Україною та Європейським Союзом. В свою чергу гармонізація Технічного регламенту є однією з умов укладення Угоди АСАА", – наголосив заступник Міністра економіки України Олександр Грибан.

У Міністерстві економіки вважають, що ця постанова буде мати декілька позитивних наслідків. Так, споживачі електричного та електронного обладнання отримають можливість придбання на ринку відповідної продукції та запасних частин до неї в більшому асортименті. Для українських та іноземних виробників усунення технічних бар'єрів у торгівлі у результаті укладення Угоди АСАА надасть можливість реалізовувати промислову продукцію на території, як України, так і ЄС, на основі взаємного визнання результатів робіт з оцінки відповідності промислової продукції, визначеної Додатком III до Угоди про асоціацію.

<https://www.kmu.gov.ua/news/na-shliakhu-do-uhody-asaa-uriad-priviv-shche-odyn-tekhrehlament-u-vidpovidnist-do-norm-ies>

У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ ОБГОВОРИЛИ ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ КЛАСТЕРІВ

Засідання Науково-технічної ради НАН України відбулося 12 квітня 2023 р. під головуванням першого віцепрезидента НАН України академіка Володимира Горбуліна.

У ньому взяли участь представники наукових установ Академії, закладів вищої освіти, галузевих академій наук, органів державної влади, керівники провідних промислових підприємств.

Головною темою засідання стало питання створення інноваційних кластерів з інститутів, чиї розробки мають високий рівень готовності до технологічного впровадження,

для залучення інвестицій у науку, співпраці наукових установ з бізнесом і промисловістю, спільного продукування нових знань та технологій.

Президент НАН України академік Анатолій Загородній зазначив, що сьогодні потрібно шукати нові підходи до відновлення зруйнованої інфраструктури та розробляти інноваційні стратегії розвитку, що дадуть змогу державі перейти на шлях сталого та ефективного розвитку. Одним із можливих шляхів відновлення втраченого потенціалу може бути створення інноваційних кластерів, де наука, освіта, бізнес та держава працюють разом для розвитку інноваційних проєктів та підтримки талановитої молоді. У цьому контексті наука відіграє роль генератора нових ідей, знань та розробок. Промисловість, у свою чергу, є безпосереднім втіленням кластеру і її роль полягає у реалізації наукових розробок та виробництві конкурентоспроможної продукції. Влада має вирішальне значення у створенні кластерів, забезпечуючи сприятливе середовище для їх розвитку шляхом розроблення правової бази, надання державної підтримки тощо.

Перший віцепрезидент НАН України академік Володимир Горбулін у своєму виступі зауважив, що НАН вже робила окремі кроки у напрямі інноваційного розвитку як, наприклад, створення низки технологічних парків з дослідним виробництвом на базі своїх наукових установ, які являли собою тріумвірат: фундаментальна наука – конструкторське бюро – виробництво. Є також приклади успішної співпраці Академії з промисловими підприємствами.

Про загальні проблеми кластеризації економіки України та важливості інноваційної діяльності у повоєнному відновленні нашої держави торкнувся у своїй доповіді "Кластеризація як форма реалізації розробок академічних установ" директор Інституту економіки та прогнозування НАН України академік Валерій Геєць.

Із доповіддю "Прогресивні матеріали і технології: послідовність досягнення рівнів технологічної та інвестиційної готовності" виступив заступник директора Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України академік Андрій Рагуля.

Організаційні принципи і основні завдання хіміко-фармацевтичного кластеру представив перший заступник генерального директора НТК "Інститут монокристалів" НАН України член-кореспондент Валентин Чебанов.

Інформаційні повідомлення про структуру і основні завдання інноваційних кластерів: "Цифрові технології" представив у своєму виступі академік-секретар Відділення інформатики НАН України академік Олександр Хімич; "Прецизійні інноваційні сплави" – заступник директора Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України Георгій Фірстов; "Розвиток мінерально-сировинної бази України" – академік-секретар Відділення наук про Землю НАН України академік Олександр Пономаренко; "Енергоефективні технології та інновації в енергетиці та енергетичному машинобудуванні" – академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України Олександр Кириленко; "Медико-біологічний кластер" – в.о. академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України академік Сергій Комісаренко; "Збереження та відновлення довкілля" – академік-секретар Відділення загальної біології НАН України академік Володимир Радченко.

<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=10019>

УРЯД ЗАТВЕРДИВ ЗМІНИ ДО СКЛАДУ НАУКОВОЇ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ

ЗМІНЕНО СКЛАД НАУКОВОЇ РАДИ
НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ
ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ

18 квітня 2023 р., Уряд затвердив оновлений персональний склад Наукової ради Національного фонду досліджень України. Термін повноважень новообраних членів становитиме 4 роки. Вони замінять 16 членів Наукової ради, які були обрані у 2018 р. та строк повноважень яких сплив 27 грудня 2022 р.

З 28 травня до 12 вересня 2022 р. Наглядова рада Фонду, яка виконує функції Ідентифікаційного комітету, провела конкурс для оновлення складу Наукової ради та обрання її членів зі строком повноважень на 4 роки з урахуванням пропорційного представництва в наукових радах секцій Фонду, а саме: 8 місць за секцією природничих, технічних наук та математики; 5 місць за секцією біології, медицини та аграрних наук; 4 місця за секцією соціальних та гуманітарних наук. Також обрано одного члена Наукової ради на заміщення вакантного місця у секції природничих, технічних наук та математики, який прийняв рішення про дострокове припинення ним повноважень члена Наукової ради Фонду за власним бажанням.

Персональний склад Наукової ради було схвалено на засіданні Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, яке відбулося 23 лютого 2023 р.

Прийняте рішення дозволить розблокувати процес укладання Національним фондом досліджень України договорів з грантоотримувачами на 2023 рік та оголошувати нові конкурсні відбори з метою надання грантової підтримки.

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverdyyv-zminy-do-skladu-naukovoi-rady-natsionalnoho-fondu-doslidzhen-ukrainy>

НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

МІСІЯ ЄС З АДАПТАЦІЇ ДО КЛІМАТУ ЗАПУСКАЄ СВІЙ ПОРТАЛ

Європейська комісія 19 квітня 2023 р. запустила *портал*, щоб допомогти просувати місію ЄС з адаптації до зміни клімату. Портал надає інформацію про Місію та останні події щодо її виконання, зокрема регіональними та місцевими органами влади, які беруть участь як *Підписанти Хартії* та *дослідницькими проєктами*.

Щоб допомогти регіональним органам влади розробити, реалізувати та контролювати їхні плани адаптації до зміни клімату, Портал також пропонує знання, дані та інструменти, призначені для використання в регіональному масштабі. За допомогою *Інструменту підтримки регіональної адаптації (RAST)*, який незабаром буде доступний, органи влади зможуть отримати практичну інформацію для кожного кроку розробки своїх планів адаптації до зміни клімату.

Від смертоносної спеки та руйнівної посухи до лісових пожеж і берегової лінії, зруйнованої підвищенням рівня моря, зміна клімату вже бере своє в Європі. Його вплив позначається не лише на навколишньому середовищі та економіці, а й на здоров'ї європейців. Частота та серйозність кліматичних і погодних екстремальних ситуацій зростає, тому нам потрібно прискорити рішення, які створюють стійкість до зміни клімату.

У цьому контексті *інформаційна панель адаптації* забезпечує легкий доступ до відповідних даних, які можуть допомогти зрозуміти конкретні кліматичні вразливості та ризики, які регіональні та місцеві органи влади повинні вирішити.

Крім того, Портал містить посилання на онлайн-зону *Практичної спільноти Місії ЄС з адаптації*, яка доступна для підписантів Хартії, друзів Місії та національних органів влади, що відповідають за адаптацію до клімату. Там регіональні та місцеві органи влади можуть отримати технічну допомогу з:

- просування та фінансування процесів планування адаптації до клімату;
- визначення та фінансування демонстраційних проєктів;
- мобілізація та залучення громадян і зацікавлених сторін до адаптації до клімату.

Проєкти Місії також матимуть доступ до Інтернет-спільноти практики адаптації Місії ЄС .

Портал місії розміщується Європейською платформою адаптації до клімату (*Climate-ADAPT*) і був розроблений *Європейською комісією*, Європейським агентством з навколишнього середовища (*EEA*) і *командою платформи реалізації місії (MIP4Adapt)*.

Місія з адаптації має на меті підтримати регіони та громади в прискоренні переходу до кліматичної стійкості до 2030 р. Це допоможе цим регіонам і місцевій владі краще зрозуміти кліматичні ризики, підготуватися до них і керувати ними, а також розробити інноваційні рішення для підвищення стійкості.

Передумови

7 березня 2023 р. ЄК оголосила, що *301 державний орган підписав Статут місії*, підтверджуючи своє бажання співпрацювати, мобілізувати ресурси та розвивати заходи для досягнення своїх цілей щодо адаптації до клімату.

Місія фінансує проєкти в розмірі 370 млн євро з *Horizon Europe* на період 2021-2023 рр. Дослідницькі та інноваційні проєкти допоможуть зрозуміти, як краще відбудувати території, які постраждали від екстремальних погодних явищ, і створити заплави, а також досліджувати стійкі до клімату методи ведення сільського господарства та прототипи підходів до страхування або проєктувати "ідеально адаптоване" місто, готове протистояти повеням чи спекотним хвилям.

Місія розробляє спільні ініціативи з іншими представництвами та програмами ЄС і надає можливості для спілкування, обміну кращими практиками між регіонами та місцевими органами влади, а також підтримує залучення громадян. Це дозволить найширше застосувати адаптаційні заходи в Європі та прокладе шлях до кліматично стійкого майбутнього.

14 березня 2022 р. Комісія запросила регіони та місцеві органи влади ЄС приєднатися до Місії. Після сьогоднішнього оголошення нові підписанти отримають

вигоду від Платформи реалізації місії. Разом підписанти можуть розробляти шляхи до кліматичної стійкості, використовуючи кліматичні дані та методології на платформі, а також спеціально розроблені вказівки щодо ефективних заходів адаптації.

Місія з адаптації до зміни клімату розпочалася у вересні 2021 р. з ухвалення Повідомлення *про місії ЄС*, після чого було схвалено плани виконання всіх п'яти місій. Чотири інші місії ЄС охоплюють глобальні виклики в сферах кліматично нейтральних і розумних міст, відновлення наших океанів і вод, здорових ґрунтів і раку. Спеціальна робоча програма для місії *Horizon Europe* була опублікована 15 грудня 2021 р. Місії підтримують такі пріоритети Комісії, як *Європейська зелена угода*.

https://climate.ec.europa.eu/news-your-voice/news/eus-mission-climate-adaptation-launches-its-portal-2023-04-19_en

ВЧЕНІ УСПІШНО ПРОТЕСТУВАЛИ НОВИЙ ПРЕПАРАТ ПРОТИ ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА

Вчені з Університетського коледжу Лондона провели успішні випробування нової терапії на лікування хвороби Альцгеймера.

При хворобі Альцгеймера у клітинах мозку пацієнтів спостерігаються неправильні форми тау-білка, які накопичуються у згустках та викликають погіршення когнітивних функцій. Тау-білки є основною метою розробки ліків. Новий препарат ВПВ080 спрямований саме на ген, що відповідає за створення тау-білка. Молекула препарату зв'язується з РНК, яка передає цю та блокує синтез даного білка.

Повідомляється, що дослідники провели випробування на 46 пацієнтах з початковою стадією хвороби Альцгеймера, 34 особи отримували препарат, а 12 – плацебо.

Метою випробування була перевірка безпеки препарату та його ефективності у зниженні рівня тау-білків. ВПВ080 вводили в спинномозковий канал кожні 4 тижні або 12 тижнів протягом 13-тижневого періоду лікування з наступним 23-тижневим періодом після лікування.

У результаті побічні ефекти були зареєстровані у 94% пацієнтів, які отримували препарат, та у 75% пацієнтів, які отримували плацебо. Але всі вони були легкими чи помірними.

Рівень тау-білка у спинномозковій рідині при цьому знизився в середньому на 50% порівняно з вихідним рівнем через 24 тижні після останньої дози.

<https://t4.com.ua/science/vcheni-uspishno-protestuvaly-novyj-preparat-proty-hvoroby-alczgejmera/>

ВЧЕНІ ПРИДУМАЛИ, ЯК СКОРОТИТИ ВИКИДИ МЕТАЛУРГІЙНИХ ЗАВОДІВ НА 90%

Вчені з Бірмінгемського університету у Великій Британії розробили дешевий технологічний процес для існуючих металургійних заводів, завдяки якому можна скоротити викиди близько на 90%. Процес базується на замкнутій системі переробки вуглецю, що замінить більшу частину коксу.

Як відомо, на металургійну промисловість припадає 7-9% світових антропогенних викидів парникових газів. У матеріалі зазначається, що запропонована модифікація, дозволяє видаляти кокс із циклу завдяки закачуванню CO безпосередньо в доменну піч. Цей газ виробляється шляхом уловлювання CO₂, що утворюється в печі, і його розщеплення на CO та кисень. Кисень може бути використаний у другій частині сталеплавильного процесу, коли газ продувається через розплавлений чавун, щоб спалити частину вуглецю в металі.

Зазначається, що технологія ґрунтується на матеріалі перовскіті BCNF1 (суміші карбонату барію, карбонату кальцію, оксиду ніобію та оксиду заліза). Автори пояснили, що коли система переробки перекачує CO₂ через реакційну камеру, BCNF1 захоплює атоми кисню з газу та поглинає їх у свою кристалічну структуру, залишаючи CO. Через добу BCNF1 насичується атомами кисню, тому його необхідно "омолодити". Для цього азот з доменної печі прокачується через перовскіт, очищуючи матеріал. Науковці пропонують встановлювати дві реакційні камери, одна з яких буде використовуватися для виробництва CO, а інша – для "омолодження" та виробництва кисню. Через день їхні ролі мінятимуться, що дозволить системі працювати цілодобово.

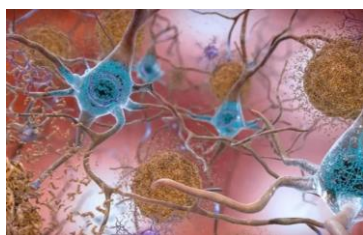
Технологія пройшла успішні випробування в лабораторних умовах без будь-якої деградації BCNF1. Кокс є не тільки джерелом CO для процесу відновлення заліза, а й забезпечує структурну опору для руди в доменній печі. Це дозволяє газу підніматися, а розплавленому залізу текти вниз. Команда вчених розглядає як один з варіантів заміну коксу на керамічні матеріали. Зазначається, що виробники сталі та науковці обговорюють запуск демонстраційної моделі протягом 5 років.

Велика Британія виробляє близько 7,6 мільйона тонн металу на рік. На викиди двох металургійних гігантів Tata Steel і British Steel припадає 94% британських викидів цього сектору. За оцінками дослідників, ці заводи можуть бути адаптовані для використання BCNF1 за \$435 мільйонів. Окрім екологічних переваг, початкові інвестиції окупляться за 22 місяці завдяки виключенню дорогого металургійного коксу з процесу та продажу надлишкового кисню. Окрім того, це дозволить зменшити викиди країни на 2,9%.

Нагадаємо, у Сіднеї (Австралія) винайшли 100-відсотковий відновлюваний вуглецевий матеріал BIOCARBON, який може безпосередньо замінити викопний вуглець у виробництві сталі в електродугових печах (EAF) для декарбонізації сталеливарної промисловості.

<https://ecopolitic.com.ua/ua/news/vcheni-pridumali-yak-skorotiti-vikidi-metallurgijnih-zavodiv-na-90/>

ВЧЕНІ ДІЗНАЛИСЯ, ЯК ШВИДКО ПЛАСТИК МОЖЕ ПОТРАПИТИ В МОЗОК

Завдяки своїй гнучкості, довговічності та доступності пластик увійшов практично в усі аспекти нашого життя. Коли ці предмети врешті-решт руйнуються, отримані мікро- та нанопластики (MNP) можуть завдати шкоди дикій природі, навколишньому середовищу та нам самим. MNP були виявлені в крові, легенях і плаценті, і ми знаємо, що вони можуть потрапляти в наш організм через їжу та рідини, які ми споживаємо.

Нове дослідження, проведене групою дослідників з Австрії, США, Угорщини та Нідерландів, показало, що MNPs можуть досягати мозку через кілька годин після їжі, можливо, завдяки тому, як інші хімічні речовини прилипають до їх поверхні.

Можливість попадання крихітних полімерів у нашу нервову систему викликає серйозну тривогу. "У мозку частинки пластику можуть збільшити ризик запалення, неврологічних розладів або навіть нейродегенеративних захворювань, таких як хвороба Альцгеймера або Паркінсона", – каже один із авторів дослідження, патолог Лукас Кеннер з Віденського медичного університету в Австрії. У дослідженні крихітні фрагменти MNP, які мишам вводили перорально, можна було виявити в їх мозку всього за дві години.

Будучи системою кровоносних судин і щільно упакованих поверхневих тканин, гематоенцефалічний бар'єр допомагає захистити наш мозок від потенційних загроз, блокуючи проходження токсинів та інших небажаних речовин, одночасно пропускаючи більше корисних речовин.

"За допомогою комп'ютерних моделей ми виявили, що певна поверхнева структура (біомолекулярна корона) має вирішальне значення для того, щоб пластикові частинки проходили в мозок", – пояснює інший дослідник Олдамур Холлоцкі, хімік нанопластики з Університету Дебрецена в Угорщині.

Щоб переконатися, що частинки справді можуть потрапити в мозок, MNP з полістиролу (звичайний пластик, який використовується для упаковки харчових продуктів) трьох розмірів (9,5, 1,14 і 0,293 мкм) були помічені флуоресцентними маркерами та попередньо оброблені сумішшю, подібною до травної рідини, перед тим, як бути використаними для годування мишей.

"На наше здивування, ми виявили специфічні зелені флуоресцентні сигнали нанометрового розміру в тканинах мозку мишей, які піддавалися MNP, лише через дві години", – повідомляють дослідники у своїй *опублікованій* статті.

Те, як ці крихітні пластикові оболонки долають клітинні бар'єри в організмі, є складним і залежить від таких факторів, як розмір частинок, заряд і тип клітини.

Дрібні частинки пластику мають більше співвідношення площі поверхні до об'єму, що робить їх більш реактивними та потенційно небезпечнішими, ніж більші мікропластики. Вважається, що ця реактивність дозволяє маленьким шматочкам пластику збирати навколо себе інші молекули, щоб утворити міцний плащ, який називається короною.

Дослідники створили комп'ютерну модель гематоенцефалічного бар'єру з подвійної ліпідної мембрани, що складається з фосфоліпиду, який міститься в організмі людини, щоб вивчити, як частинки можуть подолати найважливіший неврологічний бар'єр.

Чотири різні пластикові моделі були використані для вивчення ролі корони пластикової частинки. Моделювання показало, що частинки з білковою короною не можуть увійти в бар'єр. Однак ті, хто має холестеринову корону, можуть перетнути, навіть якщо вони не зможуть просунутися глибше в тканину мозку.

Результати підвищують ймовірність того, що пластик може транспортуватися через мембрану в тканину мозку за допомогою правильного молекулярного коктейлю. Знання фундаментальних механізмів є важливим першим кроком у боротьбі з їх шкідливими наслідками.

Важливо відзначити, що результати засновані на досліді на мишах і комп'ютерному моделюванні, тому незрозуміло, чи спостерігається така ж ситуація у людей. Також незрозуміло, скільки пластикових частинок потрібно, щоб завдати шкоди. Проте, на думку авторів, знання про те, що пластикові частинки з покриттям можуть подолати гематоенцефалічний бар'єр за такий короткий період, сприяє розвитку досліджень у цій галузі.

<https://t4.com.ua/science/vcheni-diznalyssa-yak-shvydko-plastyk-mozhe-potrapyty-v-mozok/>

НАУКОВЦІ РОЗРОБИЛИ НОВИЙ СПОСІБ ВИРОБНИЦТВА НАДЧИСТОГО "ЗЕЛЕНОГО" ВОДНЮ

Команда науковців з Федеральної політехнічної школи Лозанни, Швейцарія, розробили пілотну установку виробництва надчистого "зеленого" водню з використанням технології сонячного гідролізу. У системі сонячне світло використовується подвійно, нагріваючи воду та живлячи фотоелектричну панель. Зазначається, що система працює на водопровідній воді, яка проходить через кілька фільтрів для очищення від твердих частинок і деіонізаторів.

В матеріалі розповіли, що установка має семиметрову параболічну дзеркальну тарілку, що концентрує світло. Коли світло потрапляє в реактор воно нагріває воду та живить сонячну панель. Сонячна панель енергією електролізний елемент PEM, що розщеплює воду на водень і кисень. Тобто сонячне світло використовується подвійно.

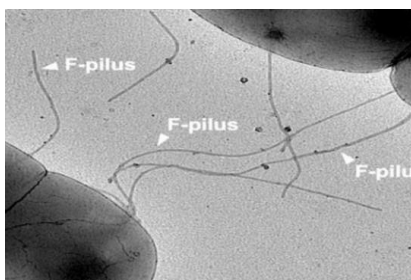
В Naskadaу підкреслили, що нагрів води значно покращує продуктивність електрохімічного процесу. Зазначається, що відпрацьоване тепло системи вловлюється за допомогою теплообмінника. Його використовують для опалення зовнішніх об'єктів. Також побічний продукт виробництва водню кисень можна використовувати у промисловості та медицині.

Зазначається, що пілотна установка виробляє близько 0,5 кг водню на день. Така кількість може забезпечити роботу водневого автомобіля в Європі протягом року.

Установка може забезпечити близько половини потреб в електроенергії і більшу частину річного попиту на тепло середнього швейцарського домогосподарства.

Планується створити більшу систему з потужністю в кілька сотень кіловат, яка вироблятиме водень для швейцарського металургійного заводу. Він також постачатиме кисень для медичного використання та гарячу воду для використання на заводі. Нагадаємо, інженери-хіміки зі Швейцарського університету EPFL розробили штучний лист (прозорий і пористий електрод), який перетворює воду з повітря на водневе паливо. <https://ecopolitic.com.ua/ua/news/naukovci-rozrobili-novij-sposib-virobnictva-nadchistogo-zelenogo-vodnju/>

ВЧЕНІ З'ЯСУВАЛИ, ЯК БАКТЕРІЇ ДІЛЯТЬСЯ ГЕНАМИ В УМОВАХ ЕКСТРИМУ

Біологи дізналися, як бактерії обмінюються генами в умовах екстриму. Білкові нитки, за допомогою яких бактерії передають одна одній гени стійкості до антибіотиків, виявилися неймовірно міцними та стабільними. Завдяки фосфоліпідній "склеїці" вони витримують інтенсивне переміщення, вплив агресивних хімікатів та високих температур, забезпечуючи обмін ДНК у найнесприятливіших обставинах.

Стійкість до дії антибіотиків та інші види адаптації, що є в однієї бактерії, можуть передаватися її сусідам у процесі горизонтального перенесення генів. Один із основних механізмів такого перенесення – кон'югація. Це безпосереднє з'єднання клітин спеціальними білковими нитками, F-пілями, які утримують їх разом для обміну фрагментами ДНК.

Нитки F-пілій – досить довгі і тонкі. Тому вважалося, що кон'югацію можна порушити зовнішнім впливом, наприклад, інтенсивним переміщенням. Однак нова робота вчених із Імперського коледжу Лондона показала, що такі умови анітрохи не заважають кон'югації та перенесенню (обміну) генів.

Йонаш Патковські (Jonasz Patkowski) та його колеги проводили експерименти з кон'югуючими бактеріями кишкової палички. Виявилось, що переміщення середовища лише підвищує ефективність перенесення генів між ними і стимулює утворення міцної біоплівки, об'єднання бактерій, що підвищує їхню стійкість до негативних факторів середовища.

Ці нитки складені з багатьох окремих блоків – білкових мономерів, додатково стабілізованих фосфоліпідами. Комп'ютерне моделювання показало, що саме фосфоліпіди забезпечують їм еластичність і пружність. Без них білкові нитки легко розриваються на окремі фрагменти.

Це дозволить науковцям краще зрозуміти, який підхід знайти до руйнування стійкості бактерій до антибіотиків, що з кожним роком призводить до появи більшої кількості тяжких хвороб, і спричинює більшу кількість смертей.

<https://hubz.ua/news/vcheni-z-yasuvaly-yak-bakteriyi-dilyatsya-genamy-v-umovah/>

ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ

РОЗРОБКА ЄДИНОЇ ТОЧКИ ДОСТУПУ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НА РИНОК ВИКОРИСТАННЯ ГЕОТЕРМАЛЬНОЇ ЕНЕРГІЇ В БАГАТОВАЛЕНТНИХ МЕРЕЖАХ ОПАЛЕННЯ ТА ОХОЛОДЖЕННЯ ПО ВСІЙ ЄВРОПІ

На опалення та охолодження в будівлях і промисловості припадає половина споживання енергії в ЄС, що робить його найбільшим сектором кінцевого споживання енергії, випереджаючи транспорт і електроенергію. Длизько 75% опалення та охолодження все ще виробляється з викопного палива, тоді як лише 22% виробляється з відновлюваної енергії. Мережі централізованого опалення та охолодження, що постачаються з відновлюваних джерел енергії, можуть бути вирішенням усіх цих проблем, пропонуючи чисту, енергоефективну та економічно ефективну альтернативу індивідуальним системам опалення на викопному паливі.

Геотермальна енергія має потенціал відігравати життєво важливу роль у мережах опалення та охолодження, пропонуючи стабільне базове навантаження з нульовими викидами та накопичення тепла в глибині.

Проєкт SARNEA, який фінансується ЄС, займається впровадженням багатовагентних мереж опалення та охолодження, що постачаються геотермальною енергією, створюючи надійний цифровий ринковий центр споживання. Хаб містить набори інструментів і рекомендації для підтримки зацікавлених сторін у прийнятті інвестиційних рішень на ранніх етапах і плануванні стратегії, а також адресований учасникам ринку в районах і муніципалітетах по всій Європі.

Таким чином, SARNEA об'єднає, адаптує та розширить існуючі інструменти (наприклад, Hotmaps або EnerMaps), враховуючи набір готових до ринку та нових технологічних концепцій, пов'язаних із мережами геОНС.

Користувачі хабу, представлені місцевою владою, громадськими службами та постачальниками енергії, отримають цільові тренінги для розробки сценаріїв розвитку та дорожніх карт з урахуванням конкретних геологічних та соціально-економічних граничних умов у відповідному регіоні.

Деталі проєкту

Координатор: Австрія

Учасники: Австрія, Бельгія, Велика Британія, Данія, Італія, Німеччина, Польща, Франція

Загальні витрати: € 1 929 882,50; внесок ЄС: € 1 929 882,50

Тривалість: Жовтень 2022 – Червень 2025.

<https://cordis.europa.eu/project/id/101075510>

ЗАВЕРШЕНІ ПРОЄКТИ

МОНІТОРИНГ ЗАГОЄННЯ КІСТКИ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ УСПІХУ ІМПЛАНТАЦІЇ

Імплантати широко використовуються в ортопедичній, щелепно-лицьовій та ротовій хірургіях і, як правило, виготовлені з металевих сплавів. Процес імплантації зазвичай передбачає свердління отвору в кістці перед тим, як вставити імплантат всередину, спочатку утримуючи його за допомогою напруги (тиску). Щоб імплантація була успішною, кістка повинна зроститися навколо імплантату, закріпивши його на місці.

"Якщо все йде добре, імплантат залишається на місці дуже довго – можливо, назавжди", – пояснює Гійом Хаят, керівник досліджень CNRS і координатор проекту BoneImplant. "Якщо ні, то ви маєте щось на кшталт порочного кола, оскільки без належного загоєння поверхня не є твердою, що викликає мікрорухи між кісткою та імплантатом", – каже він. Цей рух перешкоджає загоєнню, в результаті чого імплантат з часом виходить з ладу.

У проєкті BoneImplant, що фінансується *Європейською дослідницькою радою (ERC)*, Хаят очолював консорціум дослідників, які розробили інноваційні методи кількісної оцінки для моніторингу успіху імплантатів. Результати проєкту безпосередньо привели до заснування двох нових біомедичних стартапів.

Використовуючи комп'ютерне моделювання, команда створила складну симуляцію імплантатів. Це включало аналіз динаміки рідини в наноскопічних порожнинах, крихитних дірочках у кістці, які сприяють процесу загоєння кістки, відомому як феномен ремоделювання.

"Точний механізм цього ремоделювання недостатньо вивчений, але ми знаємо, що він пов'язаний із потоками рідини в ці порожнини, тому що саме так клітина буде відчувати напругу імплантату та реагувати на неї", – пояснює Хаят.

Оскільки проєкт був задуманий, щоб вийти за рамки наукових досягнень і мати практичний вплив, дослідники також використовували експериментальну хірургію, щоб забезпечити прямий моніторинг імплантатів. У цих операціях використовувався новий тип імплантату, розробленого спеціально для цих експериментів, – у формі монети.

Інша частина проєкту була зосереджена на розробці мультимодальних експериментальних методів вимірювання для кількісного визначення та отримання даних із щойно встановлених імплантатів. Це включало нейтронну мікротомографію, спектроскопію комбінаційного розсіювання та інновацію проєкту BoneImplant. "Ми перші, хто використовує ультразвук для вивчення межі кісткового імплантату", – додає Хаят.

Результати проєкту привели до двох стартапів. Компанія WaveImplant, яка працює вже кілька років, створила медичний пристрій, який використовує кількісний ультразвук для вимірювання стабільності зубних імплантатів. Цю систему можуть використовувати

хірурги, щоб вирішити, як адаптувати свої операції. Очікується, що клінічні випробування на людях відбудуться наступного року.

Нову компанію ImracTell було створено в листопаді 2022 р. Цей стартап використовує інноваційні акустичні методи, розроблені у межах проєкту, для вимірювання стабільності імплантатів стегна. Клінічні випробування очікуються в 2025 р.

BoneImplant був міжнародним проєктом, який передбачав співпрацю з дослідниками з багатьох країн, включаючи Корею та Францію. ERC допоміг найняти в лабораторію Haiat південнокорейського докторанта, що призвело до подальшого проєкту, спільно фінансованого урядами Франції та Кореї.

Завдяки підтримці ЄС і успіху проєкту Хаят зараз очолює франко-канадську лабораторію, в якій понад 50 учених працюють над розвитком проєкту BoneImplant.

Деталі проєкту

Координатор: Франція

Учасники: Франція

Загальні витрати: € 1 992 154; внесок ЄС: € 1 992 154

Тривалість: Жовтень 2016 – Червень 2022.

<https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/projects/success-stories/all/new-standard-improving-migrants-access-services>

НОВИЙ СТАНДАРТ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ДОСТУПУ МІГРАНТІВ ДО ПОСЛУГ

Мігранти часто стикаються з величезними проблемами доступу до державних послуг у нових країнах. Проєкт EASYRIGHTS, що фінансувався ЄС, створив ряд послуг і підходів для подолання мовних і бюрократичних бар'єрів, розглядаючи державні служби як інтерфейс між людьми та їхніми правами. Проєкт продовжує допомагати мігрантам інтегруватися в Європі.

Для мігрантів, які прибувають до нових країн, доступ до державних послуг може бути надзвичайно складним: мігранти часто стикаються зі складними системами на мовах, які вони не розуміють. Крім того, послуги, до яких вони намагаються отримати доступ, часто розроблені відповідно до організаційних вимог, а не потреб громадян.

"Дуже, дуже часто процедури, пов'язані з адміністративними послугами, не надають повної та чіткої інформації, або, якщо й надають, то не для всіх", – пояснює Грація Консіліо, координатор проєкту EASYRIGHTS та професор міського планування в Департаменті архітектури та містобудування Міланського політехнічного університету в Італії. Пошук роботи, отримання житла, реєстрація як громадянина-резидента – це часто складні та взаємопов'язані процедури, які можуть стати важкою подорожжю.

Проєкт EASYRIGHTS створив низку нових інструментів для допомоги мігрантам у взаємодії зі службами та процедурами в чотирьох містах Європи – Бірмінгемі у Великій Британії, Ларісі в Греції, Малазі в Іспанії та Палермо в Італії. До них входять цифрові інструменти, які допомагають зрозуміти, як працюють адміністративні процедури, і

підтримують лінгвістичні навички в короткостроковій і довгостроковій перспективі. Проєкт також запропонував новий стандарт для державних послуг, який має на меті закріпити рівень встановлених прав для мігрантів у всьому ЄС.

Різні рішення для різноманітних кінцевих користувачів варіюються від неповнолітніх без супроводу, які живуть у приймальних центрах, нещодавно прибулих шукачів притулку в таборах для біженців, до водіїв таксі-мігрантів.

Першою метою EASYRIGHTS було подолання мовних бар'єрів під час адміністративних процесів. Команда розробила *EASYRIGHTS Agent*: новий інструмент обробки природної мови на основі штучного інтелекту, що працює в Telegram і пропонує спрощений посібник із послуг.

Інструмент поглинає інформацію з низки публічних документів і форм заявок, а потім передає чіткі повідомлення про процедуру, якої має дотримуватися мігрант: конкретні терміни, яких потрібно дотримуватися, наприклад, як записатися на прийом або яка довідка потрібна в певній ситуації.

Чат-бот також надає вправи для навчання лексиці та вимови, щоб допомогти мігрантам ефективніше орієнтуватися в послугах. Чат-бот підтримує 10 мов: італійську, англійську, іспанську, грецьку, французьку, арабську, бенгальську, фарсі, урду та українську, а також веде користувачів до вказівок і підтримки, які пропонують інші рішення EASYRIGHTS.

Щоб створити їх, EASYRIGHTS провів серію хакатонів для спільного створення нових рішень для мігрантів і чиновників державного сектору. Це породило низку інструментів, здатних вирішувати важливі для мігрантів місцеві питання, які зараз інтегруються з існуючими муніципальними службами.

EASYRIGHTS також розробив "*Медіаційну граматику*" – стандарт якості послуг, який працює для забезпечення належних прав на інформацію для мігрантів, шукачів притулку та біженців, які в'їжджають до країни-члена ЄС.

Метою медіаційної граматики є гарантування високої якості посередництва між мігрантами та їхніми правами, підхід, що базується на трьох "стовпах": мовна доступність, інформаційна адекватність та реалізація прав.

Деталі проєкту

Координатор: Італія

Учасники: Австрія, Данія, Греція, Італія, Норвегія, Іспанія, США

Загальні витрати: € 3 519 000; внесок ЄС: € 3 088 350

Тривалість: Січень 2020 – Листопад 2022.

<https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/projects/success-stories/all/new-standard-improving-migrants-access-services>

ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ

КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАПРОШУЄ ДОЛУЧИТИСЯ ДО ЧЕТВЕРТОЇ ІНКУБАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ "BOOSTER ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ 2023"

Програма – безкоштовна, стартує 16 травня 2023 р. й реалізуватиметься онлайн. Тренінги та консультації відбуватимуться щотижня. Кількість команд обмежена.

Від 16 травня до 16 червня 2023 р. Київський академічний університет знову реалізуватиме інкубаційну програму "Booster інноваційних проєктів 2023", що має посприяти науковцям-розробникам та їхнім командам, фаундерам і стартап-початківцям у підготовці пітч-презентації та допоможе збагнути особливості реалізації стартап-проєктів і просування своїх розробок. Це вже четверта така програма. Попередню реалізували 2022 р. у Вюрцбурзі (Німеччина) на "Spring Student School" (у межах міжнародного проєкту Київського академічного університету). Її учасники – студенти-стартапери – мали змогу вдосконалити нові знання й застосувати їх на практиці для просування власних інноваційних проєктів, а також отримати міжнародні гранти.

5 травня 2023 р. о 14:00 на семінарі "Інноваційна екосистема Academ.City" організатори розкажуть про проєкт "Academ.City" і можливості підтримки академічних інновацій.

10 травня 2023 р. о 14:00 на семінарі "Європейські грантові можливості для комерціалізації інновацій" Грантовий офіс Київського академічного університету познайомить із можливостями й умовами грантової програми ЄС. Для участі у таких грантових програмах обов'язково потрібно мати пітч-презентацію проєкту. І саме з цим допоможуть упоратися тренери основного блоку програми.

Програма "BOOSTER Інноваційних Проєктів 2023" стартує з 16 травня 2023 р. Вона орієнтована на універсальну пітч-презентацію та допоможе презентувати проєкт зацікавленим особам так, як це роблять найпотужніші розробники з Кремнієвої долини.

На учасників програми чекають: серія тренінгів із розроблення пітч-презентації; консультації, після яких учасники матимуть готові презентаційні матеріали і доповідь за вимогами деяких інвесторів; сертифікати про участь в інкубаційній програмі.

Долучитися до програми BOOSTER можна як індивідуально, так і колективом проєкту. З будь-яких питань звертатись за телефоном: +38(067)401-03-61 (Олена Боровська) або на e-mail: Olena.Borovska@gmail.com

Програма BOOSTER

Мотиваційне відео

РЕЄСТРАЦІЯ

Повідомлення на сайті Київського академічного університету

<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=10017>

У МЕЖАХ ПРОГРАМИ "ГОРИЗОНТ ЄВРОПА" ТРИВАЄ ФОРМУВАННЯ КОНСОРЦІУМІВ І ПОДАННЯ ЗАЯВОК НА УЧАСТЬ У КОНКУРСІ ЗА НАПРЯМОМ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

У межах програми ЄС "Горизонт Європа" триває формування консорціумів і подання заявок на участь у конкурсі за напрямом Дослідження та інновації, а також інші заходи задля підтримки реалізації місії *Угоди про ґрунти для Європи* (A Soil Deal for Europe HORIZON-MISS-2023-SOIL-01).

Конкурс спрямований на:

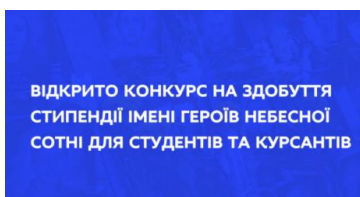
- покращення доступу землевпорядників і державних органів до даних та знань щодо просторових варіацій хімічних, фізичних і біологічних умов й динаміки в підґрунтовому шарі. Це має забезпечити розвиток практики сталого управління ґрунтами та відповідних фінансових і політичних стимулів;
- прискорене розгортання практик сталого управління для захисту та відновлення підґрунтових шарів сільськогосподарських, лісових та інших типів ґрунтів, а також нарощування відповідних залежних від ґрунту екосистемних послуг, таких як забезпечення харчовими продуктами та клітковиною;
- покращене розуміння ролі підґрунтових шарів в адаптації до змін клімату та пом'якшенні їх наслідків.

Додаткова інформація про конкурс.

Кінцевий термін подання заявок – 20 вересня 2023 р.

<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=10020>

ВІДКРИТО КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ СТИПЕНДІЇ ІМЕНІ ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА КУРСАНТІВ

Розпочато подання кандидатів на здобуття академічних стипендій імені Героїв Небесної Сотні для студентів та курсантів, які здобувають освіту за спеціальностями: "Фізична терапія, ерготерапія"; "Залізничний транспорт"; "Агроінженерія"; "Економіка"; "Військове управління (за видами збройних сил)"; "Географія"; "Архітектура та містобудування"; "Інженерія програмного забезпечення"; "Сценічне мистецтво"; "Психологія".

Стипендії отримає молодь, яка своєю активною громадянською позицією утверджує ідеали та цінності Революції гідності.

Кандидатами на призначення стипендії можуть бути студенти, які досягли значних успіхів у навчанні та/або науковій, громадській, спортивній або творчій діяльності, та курсанти, які мають зразкову військову дисципліну.

Від кожного закладу освіти може бути відібраний один кандидат. Заклади вищої освіти державної форми власності мають надіслати такі документи до ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти":

- супровідний лист із підписом керівника закладу освіти;
- рішення вищого органу студентського самоврядування та матеріали, що підтверджують активну громадянську позицію кандидата;
- мотиваційний лист від студента;
- витяг з рішення стипендіальної комісії, що підтверджує право на призначення академічної стипендії;
- матеріали, що підтверджують успіхи та досягнення курсанта.

Документи, сформовані у справу та пронумеровані, потрібно надіслати до *15 червня 2023 р.* у двох примірниках. Паперовий варіант – рекомендованим листом або кур'єрською доставкою на адресу ДНУ ІМЗО МОН: 03035, Україна, місто Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, Сорочі Ользі Василівні. Електронну версію (відскановані pdf-документи) на електронну адресу o.soroka1982@gmail.com з поміткою "Кандидат на призначення стипендії".

<https://mon.gov.ua/ua/news/vidkrito-konkurs-na-zdobuttya-stipendiyi-imeni-geroyiv-nebesnoyi-sotni-dlya-studentiv-ta-kursantiv>

ПРОГРАМА ЄС LIFE 2023: ЗАПРОШУЄМО УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДО УЧАСТІ

Фінансування в обсязі 611 мільйонів євро було забезпечено для конкурсів проєктних пропозицій за програмою LIFE на 2023 рік, оголошених Європейською Комісією.

Програма LIFE – це фінансовий інструмент Європейського Союзу для реалізації заходів із захисту довкілля та боротьби зі змінами клімату, який діє з 1992 р. Україна приєдналася до Програми в червні 2022 р.

За програмою LIFE 2023 Євросоюз планує надавати гранти для реалізації проєктних заходів у сферах охорони природи та навколишнього середовища, пом'якшення наслідків змін клімату та адаптації до них, проєктів переходу на екологічно чисту енергію тощо.

Українські організації мають право брати участь у різних конкурсах за Програмою LIFE 2023; втім, існує три проєкти, спеціально призначених саме для України:

- Підтримка впровадження Директиви про диких птахів (Пташиної Директиви) та Директиви про збереження типів оселищ (Оселищної Директиви) та Natura 2000 в Україні та Молдові на основі спеціальних природоохоронних територій Смарагдової мережі в рамках Бернської конвенції;
- Phoenix (Фенікс): Проєкт комплексної орієнтації на нову екологічну інфраструктуру в українських містах – відходи;
- Phoenix (Фенікс): Проєкт комплексної орієнтації на нову екологічну інфраструктуру в українських містах – вода.

Загальну інформацію про конкурси проєктних пропозицій можна знайти на сторінці програми LIFE – https://cinea.ec.europa.eu/news-events/news/life-2023-calls-proposals-eu611-million-available-bring-green-ideas-life-2023-04-18_en

З більш детальною інформацією, у тому числі про вищезазначені проєкти, а також про документи, критерії та умови участі, процедуру визначення переможців тощо, можна ознайомитися тут – https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/life/wp-call/2021-2024/call-fiche_life-2023-plp_en.pdf

https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/програма-ec-life-2023-запрошуємо-українських-організацій-до-участі_uk?channel=eu_delegation_to_ukraine_general_public_newsletter&date=2023-04-28&newsid=0&langid=uk&source=mail

REPOWEREU - ФІНАНСОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ

Інформаційний захід відбудеться 23 травня 2023 р. і стосуватиметься дослідницької та інноваційної спільноти в сферах енергетики, мобільності, транспорту та Євратому щодо фінансових та бізнес-можливостей за межами Horizon Europe, які можуть підтримати ринок впровадження нових технологій і систем.

Програма включає презентації Інноваційного фонду, Європейського інвестиційного банку, Connecting Europe Facility та Європейської інноваційної ради.

Реєстрація *тут*.

<https://research-innovation-community.ec.europa.eu/events/5C8vdR0EOrBg3zEFSDMdqT/overview>

«ШЛЯХИ ДО ПАРИЖА» - КОНФЕРЕНЦІЯ ЄБРР

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) за підтримки Глобального екологічного фонду проводить велику конференцію «Шляхи до Парижа» у Відні 6-7 червня 2023 р. Подія об'єднає партнерські фінансові установи, центральні банки, фінансових регуляторів, інвесторів та інших зацікавлених сторін ринку капіталу з Європи, Азії та Північної Африки. Подія висвітлить те, як ЄБРР та лідери фінансового ринку орієнтуються на найкращі практики та нове регулювання для управління ризиками та можливостями, пов'язаними з кліматом.

Участь безкоштовна, але за запрошенням. Для отримання додаткової інформації та реєстрації, будь ласка, зв'яжіться з EventVienna2023@ebrd.com

<https://www.ebrd.com/news/events/pathways-to-paris.html>

WORLD CIRCULAR ECONOMY FORUM 2023

WCEF2023 спільно організований Nordic Innovation та фінським інноваційним фондом Sitra разом із міжнародними партнерами.

Термін 30-31.05.2023.

Основна програма WCEF2023 30–31 травня складатиметься з 4 пленарних та 16 паралельних сесій. На пленарних засіданнях розглядатимуться наскрізні теми щодо ролі циркулярності для природи та економіки, ролі молоді у перехідному періоді, циркулярності на фінансових ринках і майбутніх тенденцій для відновлюваної та стійкої економіки.

Паралельні сесії стосуватимуться прикладів циркулярної економіки та охоплюватимуть різноманітні теми, такі як: фінанси, бухгалтерський облік, повсякденне життя та здоров'я, майбутні навички, відновлюване сільське та лісове господарство, матеріали та енергетика, видобуток корисних копалин, торгівля, стратегії та дорожні карти, мода та текстиль, продукти харчування, будівництво та архітектурне середовище, пластик і упаковка, електроніка та водень.

Програма *тут*. Реєстрація *тут*.

Попередній Всесвітній форум циркулярної економіки 2022 р. проходив у Кігалі, Руанда, і зібрав 4167 учасників із 149 країн. З підсумковим звітом 2022 р. можна ознайомитися *тут*.

<https://wcef2023.com/>